

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felolós szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A sztrájk vége.

Budapest, április 25.

(v.) A legnagyobb borura várattal-
nul a legti-zább derü következett.
Amikor válságának tetőfokára hágott,
ez a sztrájk, épp akkor bontako-
zott ki belőle hirtelen a gyógyulás
bizonyossága. Ma reggel óta a sztrájk-
koló vasutasok egytől-egyig munkában
állanak; soraikból csak azok hiányza-
nak, akiket bírói végzés alapján bün-
tetőjogi címezen az ügyészség elé ali-
tották. A többi mind egy szálíg visz-
szatért oda ahonnan kár volt eltánto-
rodni: a kötelességteljesítés ösvényére.
Fájdalmas tapasztalatokkal gazdagab-
ban, szegett reményekkel s talán nem
minden lelkifurdalás nélkül foglalja el
a magyar forgalomnak negyvenezer-
főnyi hadserege az őrhelyeket, amiket
egy mámorok kóros bevületében ott-
hagzott. Visszatérőben lépten-nyomon
találkozni fog ama pusztítások nyo-
maival, amelyeket zendülése okozott.
S bizonyára megsajdul benne a leiki-
ismeret, késő megbánás fakad ki szí-
véből, hiszen most már a saját szem-
veivel láthatja, hogy azzal amit csele-
kedett, mindenre és mindenkire szé-
gyent és szerencsétlenséget hozott: ön-
magára, a közönségre, az országra
egyaránt. A sztrájk befejezése után a
helyzet ma az, hogy a vezetők bört-
önre vannak vetve, ama híres memo-

randum az marad, ami volt: valósít-
hatatlan vágyak utópiája, a vasutasok
táborában a merész várakozások letö-
rése után a csalódások megalázó ke-
serősége, a publikumban pedig az a te-
ti és lelki elcsigázottság, amely lázas
éjék gyötrelmes álmait szokta felvál-
tani: — ilyen eredményért bizony kár
volt e könnyelmű sztrájkoknak bor-
zasztó kockázatait s ma még kiszá-
mithatatlan veszteségeit az országra
zudítani.

Az igazságnak pedig tartozunk az-
zal a beismeréssel, hogy ebben a vég-
zetes perpatvarban a kormánynak lett
igaza. Tegnap egyetlen jó szaván mult
a békének tüstént való helyreállása.
S ez az egyetlen jó szó sem volt be-
lőle kicsikarható. Borzasztó ridegség-
gel egyre csak azt hajtogatta, hogy a
kíméleti idő elmulta után a gyakorlandó
kegyelem mértékéről előre nem nyilat-
kozik. Megvalljuk, mi magunk is meg-
foghatatlan nyakasságnak néztük eme
viselkedését s feltettük az ország nagy
érdekeit attól, hogy a kormányhatalom
nagyobb súlyt vet a saját tekintélyének
eriatatlanságára, mint a forgalomnak
az egész vonalon és a régi rendben
való helyreállítására. De bevalljuk az
elért eredmény láttára, hogy ami koc-
kázatos makacsodásnak látszott, utóbb
imponáló szilárdságnak bizonyult. Ha
a kormány nem érte volna el e visel-
kedésével a feltétlen és rögtönös kapi-

tulációt, súlyos hibába esett volna,
amelyért szigorú felelősségrevonással
kellett volna lakolnia. Mert jobb nagy-
lelkűnek lenni s a gyakorolt nagylelkű-
ség révén gyengének mutatkozni, mint
a tekintély elvének rideg megóvásával
prolongálni az ország lázas nyugtalan-
ságát s érzékeny károsodását. De a
legjobb megoldás persze az, ha a kor-
mány a gyengeségnek még látszatát is
elkerüli s azért mégis tud gondoskodni
a forgalom nagy érdekeinek kifogás-
talan kielégítéséről. Nos, a kormány ezt
a legjobb eredményt érte el. Felelős-
sége tudatában keménynek mutatko-
zott, hogy erősnek bizonyulhasson; a
félíg megtérteket egészen nagy akarta
törni, hogy valamennyiük lelkében meg-
érelje a cserbenhagyott kötelességek-
hez való visszatérés eltökéltését. A siker
a kormányé, a megnyugvás, amely
belőle fakad, az egész országé.

Az ut, amely e sikerhez vezetett,
persze rögs volt és tüskékkel behin-
tett. Sok mindenféle apróbb és na-
gyobb veszedelem ólálkodott rajta s
vajmi könnyen lehetett azon elbotlani.
Nem is mondjuk a viláért sem, hogy
biztos lábbal tette meg a kormány
ezt az utat, hogy közben nem téve-
dett sehol tilosba s ereje sehol nem
fajult erőszakká. Higgadtabb fővel s
nyugalmasabb percekben bizonyára
megkímélhette volna azokat a tilalom-
fákat, amiket lázas és sietős cselek-

TÁRCA

A kis diák regénye.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Neményi Erzsébet.*

Ilyenkor tavasz felé — és még később
is, nyár elején — az újságok évről-évre írják
a szomorú statisztikát az öngyilkos diákok-
ról. Hogy ezek a fekete hírek, amikből
évközben alig-alig akad egy-egy, minden
esztendőben olyan szörnyű pontossággal
fe szaporodnak a tavasztordulón, annak
kell hogy valami melyebb oka legyen a
puszta véletlennel. Akik éidemesnek vél-
ték, hogy keressék ezt az okot, ráakadtak
csakhamar. A kis diákok öngyilkosságát
— nem mindig, de legtöbbször — a maturától
való félelem okozza. A matúra! Nem olyan
vizsga ez, mint a többi, sőt nem is csak
vizsga már, hanem éppen a határán áll a
vizsgának és a becsületbeli ügynek. A kis
diák első párbaja ez, amit a sorssal kell
megvívnia, akár van rá kedve, akár nincs,
mert előle meghátrálnia egyenlő a becsu-
telenség. Ezt az élet-halálharcot meg-
 kell vívnia még annak is, akinek a tudomá-
nyos pályákra sem hivatottsága, sem
kiatása nincs, sőt még annak is, aki-
nek valamely egyéb, nem-tudományos fog-
lalkozásra van határozott tehetsége és haj-
lama. Az embernek kell érettségiznie. És
azert, hogy ezt megtehesse, nyolc esztendőn
át kell tanulnia a legkülönbözőbb tantárgya-
kat, amik közül lehetetlen, hogy mindegyike

legyen képessége. Tanulnia kell tehát az
olyat is, ami a természetével ellenkezik,
amit az ő egyéni természetével nem ér, amire
a későbbi életben sohasem lesz szüksége,
mert épp a maga egyéniségénél tova
kerüli majd azokat a pályákat, ahol az
efféle tudás érvényesülhetne.

Egy német regényírónak nemrég meg-
jelent munkája éppen erről a kérdéstről
szól. Emil Strauss, a németeknek egyik
újabb kedvence, megírta a *Kis diák regé-
nyét*. A könyv címe: *Freund Hein*. A né-
met népdalok szomorú és érzelmős stróái-
ból ismerjük azt az alakot akit a német
néplélek erre a névre képzel: az ifju ha-
lál ő, az elmulás szende és költői meg-
testesülése, akiben nincs semmi kegyet-
len, durva félelmetes vonás, egy szép,
ábrándos arcú gúnyos, aki nesztelen lép-
tekkal besurran a házakba és csodálatos
hegedűjével odamuzsikálja magához vaia-
kinek a vergődő, nyughatatlan lelkét.

Emil Strauss hőse Heinrich, a kis
gimnázista, aki sokat vágódik, ábrándoz-
dik és szenved a földön, míg egyszer ta-
vaszszal eljő érte „Frund Hein” és át-
muzsikálja a másvilágba.

Heinrich korai gyermekesége egy cse-
des, gyönyörű idill. Szüleivel egy szép,
világos, rendez házban lakik, a kisváros-
on kívül. A ház körül kert is van, de nem
afféle városi kert, ültetvényekkel és sor-
vadózó díszeserjékkel, hanem valóságos,
napsugaras, pázsitos kert, amiben még
igazi almák is vannak. Itt szokott Hein-
rich játszani iskola után. Amint egyszer
szépen, illedelmesen játszik, megszólítja
vaki. A falon, mely a kertet elke-

riti, áll valaki: egy kékkötényes, sárga-
haju leány. Nagy leány, Heinrichnél
sokkal nagyobb — lehet vagy tizennégy-
éves — és szép, oly igen nagyon szép,
mint a mesekönyvek sárgahaju király-
leányai. Heinrich ismeri őt hallomásból,
ez a rossz Helén, aki a szomszéd házból
lakik és mindennap kikap a mamájától.

— Át akarok jönni — mondja a rossz
Helén.

— Nem, — feleli keményen a fiu —
csak ha megkérdezed a mamádat, hogy
szabad-e.

A leány akaratoskodik, felesel, fenye-
getődzik, de hiába. Végre eltűnik s m kor
kiszáratva visszajő, Heinrich kérdőre
vonja:

— Becsületzavadra mondd, hogy
szóltál?

— Becsületem mondom.

Ekkor átérteszi és a rossz Helén bol-
dogan ugrodzik a napsugaras kertben,
ahová oly régen vágyódoott. Azóta minden-
napi játszótársa Heinrichnek. Amint a fiu
hazajő az iskolából, a sárgahaju király-
leány átmázik a falon. Mindenféle játé-
kban ő a mester. Ő mutatja a fiúnak a
legjobb buvóhelyeket, ő tanítja társá mászni,
madártojást szedni, hintázni, fogócskázni.
S mikor a csendes Heinrich belefárad a
sok hangos mulatságba, leül melléje az
almafa alá és meséket mond neki, emi-
ket nem könyvből olvasott, hanem csak
úgy kitalált, mindenféle tarka vagy
féltős meséket, amikkel hol elringatja,
hol megrémíti a flut. Mikor mesének és
játéknak vége, akkor megszólal a jámbor
Heinrich és tanítja a rossz Helént min-

vésében itt-ott feldöntött. Közgei tulbuzgalmukban még a szabadságjogok megsértésétől s a mentelmi jog egyenes megtámadásától sem riadtak vissza. Nem vagyunk egészen bizonyosak benne, hogy elkerülhetetlen szükség volt-e arra a magánlakásértésre s a mentelmi jognak ama meglehetősen nyers megtámadására, amelylyel a hatóság a tegnapi nap krónikáját ékesítette.

A kormány bizonyára felelni fog e kihágásokért, amelyek kivívott sikerének szépséghibái. Hallani fogja a parlamentől, hogy a forgalmi rend helyreállítása igen nagy érdek ugyan, de nem akkora, hogy a magánlakás szentsége s a törvényhozókat megillető mentelmi jog a hatósági személyek szemében eltörpülő csekélység számba mehessen e nagy érdekekhez képest. S a parlamentnek igaza lesz, ha ezeket a szempontokat hangsúlyozni fogja. De semmi kétségünk, hogy a többség megadja a kormánynak a felmentést az elkövetett hibák alól. Mert az elért eredmény, amelyet az egész közvélemény szinte lázasan áhitott, utólagosan igazolja a kifejtett kormányzati energiát s menthetővé teszi még kinövéseit is. A fődolog itt mégis az volt, hogy megpezsdülhessen ismét a megakadt forgalmi élet; maga a sztrájk pedig a nemzet százazeivel szemben annyi jogsérelmet okozott, hogy a hatósági tulkapások, amelyek a mérleg másik serpenyőjébe esnek, az adott viszonyok között tulerős beszámítás alá nem igen jöhetnek.

Egyébiránt a parlament egyelőre nem is talál módot a rekriminálásra. Tisza István királyi kéziratot berekesztette az ülészakot s az új ülészak egybehívásának még nem tudatta a határidejét. Időközben lecsillapulhat a sok izgalom, lelohadhatnak a most

még lobogó indulatok s felülkerekedhet az a hűvös tárgyiaság, amely nélkül az ilyen komoly válságok dolgát lehetetlen igazságosan megítélni. Ez a szünet tehát lehülési szünetnek van szánya a parlament számára. Közben helyreállván a közlekedés régi rendje, lehetővé válik az okozott károk felbecslése is, ami módot nyújt majd a közvélemény helyes kialakulását abban az irányban, hogy mi nyom többet a latban: az elismerés-e, amelyet a kormány a sztrájk eltiprásáért érdemel, avagy a gáncs, amelyre egyes közgeinek jogsértő tulbuzgóságával rászolgált. De egyébre is jó lesz ez a szünet. Módot ad a kormánynak arra, hogy erejének győzelme után jól végiggondolja az egész krízist s a tapasztalataiból leszűrje az okulásokat. Jaj az országnak, ha a kormány pihenni akarna babérain. Ha e diadalával a multnak hibáit likvidálta, ezzel még csak félmunkát végzett. A munkának másik fele, a nagyobbik, még csak ezentul végzendő el. Nem elég eltemetni egy elfajult multat; meg kell teremteni egy egészséges jövőnek szubjektív és objektív előfeltételeit is. Amit a *harcra kényszerített* államhatalom talán nem tehetett meg, a nagylelkű megbocsátás nagyon jól illenék a *győztes* vált államhatalomnak; mert a jövőbiztosítása érdekében nemcsak elfogadtatni, hanem megszerettetni is kell a megtértekkel a szolgálat rendjének vasfegyelmét. Erre az alpra kell aztán ráépíteni az új szervezetet, amelyet szilárd biztosítékokkal kell felszerelni az ilyen borzasztó rázkódtatások ismétlődése ellen. A vasuti szolgálat ujászervezése az a sürgős feladat, amely próbaköve lesz a Tisza-kabipet kormányzati képességeinek.

Vége az ülészaknak.

Budapest, április 25.

Az ellenzék nagy harcra készült. A folyosó zugó, zsbongó csoportjaiban fejtélről, nagy-nagy kirohanásokról s rettetetes harcokról regéltek. Mindenki tudta, hogy Tisza Istvánnak az elnapoló királyi kézirat ott van a zsebében. Kiadták hát a jelszót, hogy mindent meg kell próbálni, hogy a kézirat felolvasásáig el se jussanak. Zárt ülést, napirend előtti folszólást terveztek s sűrű csoportokban indult el az elnöki szoba felé a napirend előtti folszólók armádiája.

Hanem a Tisza István ügyes taktikája kifogott a nagy haragon. Elnapoló királyi kéziratot vártak s ehelyett a kézirat berekesztette az ülészakot. Elnapolás esetén, ha a Ház önmagát napolja el, husz képviselő egybehívhatja a Házat. Ha a király napolja el, akkor csak ő hívhatja egybe újból, de ebben az esetben az elnapoláskor azt is ki kell hirdetni, hogy a tárgyalások mikor kezdődnek. Tisza tehát az ülészakot rekesztette be, amit a király bármikor megethet anélkül, hogy a következő ülészak egybehívásának idejét már a berekesztés alkalmával közölné. Az ellenzékot meglepte a dolog. Erre nem számított, nem várta s tanástanul nézett az elnök emelvény felé. A jobboldalon azonban legott megértették a dolgot s tisztában voltak vele, hogy a kormányelnök a forgalmi rendellenességek megszűnéséig jobbnak látja, ha a képviselőház nem akasztja meg munkájában. A kormányelnök ügyes taktikája teljes mértékben sikerült.

Kezdődött pedig a dolog egy nagy és népes vándorlással az elnöki szoba irányában, ahol sokan, nagyon sokan jelentkeztek napirend előtti felszólalásra. Odakünn zugott és kavargott a folyosó népe. Csoportokban beszéltek meg az eseményeket, a vasutasok vereségét, a sztrájkbizottság

denféle csendes, jól nevelt, apró bölcseségekre, amiket odahaza, a szép, rendezet házában elrejtett.

Hanem történik, hogy a rossz Helén apját áthelyezik más városba és a leány visszaszökik Heinrichékhez, de az apja érte jön és elviszi, talán vissza sem is hozza soha többé. Nincs ezután, aki délutánokint átmászna a falon, hogy gyerekkaoagással fölverje a csendes kertet. Heinrich most a gimnáziumba kerül. Elgondolni is rossz, mi mindent kell tanulnia szegénynek. Királyok nevét és születésük napját, sohase létezett birodalmak bonyodalmas történetét, háboruk folyását, ütközeteket és békekötéseket zürzavaros egymásutánját. Folyók, hegyek, tengerek, városok helyét — nagyságukat, egymástól való távolságukat, kiterjedésüket, határait — de ki győzné azt mind elsorolni. Idegen nyelvek százféle szokatlan szavait, ezerféle élettelen szabályait. Meg aztán számtant. És mértant. A többi csupa semmiség ehhez a kettőhöz képest. Heinrich mélyeszi, gondolkozik, szorgalmas gyerek, értelmesen megtanul mindent. A tanárok szeretik, panasza rék senkinek sincs, a bizonyítványai is jók volnának, ha csak a számtanból és mértanból ne volnának mindig olyan hitvány kalkulussai. Ezt a két tantárgyat Heinrich nem éri föl észszel. Mikor a tanár fehér krétája hosszú, tekergő, szédítő számsorokat rajzol a fekete táblára és sokféle csunya, szögletes, alakatlan idomokat és melléje mondanak valami hókusz-pókusz, amit megérteni éppenséggel nem lehet, — megtanulni is csak úgy, ha

az ember minden idegeivel pillanatról pillanatra lesi a tanár szavait és amint az első szótágot kimondja, abba belékapaszkodik mindaddig, amíg ki nem mondja a másodikat. Akkor azt hozzá kell ragasztani az elsőhöz és megtoldani később a másodikkal, harmadikkal, negyedikkel. Így kell cselekedni, valaméddig az előadás tart, és akkor ismételni az egészet, egyszer, tizszer, huszszor, amíg az ember álomban is elmondhatná.

Vannak, akik ezt meg tudják csinálni, de Heinrich nem tudja. A harmadik-negyedik szónál megakad az emlékezete, összevétel az érthetetlen szótágot sorrendjét, feleseréli az egyiket a másikkal, elveszti az összefüggés fonálát. Nem tudja tovább követni a tanár szavait, nem hall már maga körül, csak valami esztelen, álmosító és mégis izgató, különös zsongást. Mikor először kihívták a táblához, hogy valami mértani tételt megoldjon, „ugy érezte, mintha valami rettentő veszélyes mutatóványt akarnának vele végeztetni, mintha hegyes üvegcserepekkel kellene dobálózni. Mintha a huszába furdódnának azoknak az ijesztő háromszögeknek a csucsai“.

Vannak pedig az iskolában, akiknek ez a tantárgy szinte mulatság. Vannak aztán, akiknek nehezükre esik ugyan, de csak bemagolják óráról-órára. Hogy éppen Heinrich, aki különben oly okos és jóakaratu fiu, ne tudná megtanulni semmikeppen, azt a tanárok nem értik és nem akarják elhinni. Eleinte biztatják, segítik, kiméletesen bánnak vele. De mikor a fiu csak nem halad, zokonveszik a lát-

szólagos hanyagságát és egyre rosszabb osztályzatokkal büntetik.

A fiu hazamenni is alig mer a silány bizonyítványaiával, mert a szülők ha szemrehányást nem is tesznek miattuk, de hallgatagon érezetik vele szomorúságukat. Heinrich ujra meg ujra kétségbeesett erőlködéssel nekifekszik az érthetetlen tantárgyaknak. Naponta minden szabad idejét rászánja, lemond kedves foglalkozásairól: az olvasásról és a zenéről. Heinrich szereti a könyveket, különösen a költők műveit, amikben a ritmusos sorok emlékeztetik a zenére, mit mindennél jobban szeret. Kis gyerek korában órákig elkószált a házaló kintornások vagy a katonabandák után. Egyszer ugy hozták haza a szomszéd faluból, félig alétan, késő este, eltévedt volt az erdőben, amint egy füttyürésző parasztleány nyomában járt. Később maga is zongorázott, most meg már irt is egy pár kis zenedarabot. A számtan és mértan kedvéért azonban abba hagyja minden szórakozását — még a privát-órákra, erre az utolsó mentésre is ráfanyalodik, csak hogy valamiképpen megtanulhassa az előirt anyagot. A többi tantárgyakat felánnyal igyekezettel kényelmesen elvégzi — de a számtannál meg a mértannál hiábavaló mind a nagy igyekezete. Az osztályzatai csak nem javulnak, a tanárok pedig már kezdik komolyan figyelmeztetni: ez csak megjárja még ideig-óráig, de mi lesz a maturán? Ott az ilyen osztályzat megbuktatja az embert. Ekkor a fiu elkecsereedik és lecsapja a tankönyveket.

Ő nem tőri magát többé, ha ugy sincs

elfogatását, az élesdi vérontást, Lengyel Zoltán ügyét.

Az ülés Tisza István felszólalásával kezdődött, aki immár ismeretes arról, hogy nem rejtegeti sokáig azt, ami a zsebében van. A királyi kézirat tehát legott előkerült Tisza zsebéből, a kormányelnök hamarosan át is nyújtotta a főtterembiztosnak, az aztán az attilájába rejtette, úgy vitte föl Percezel Dezsőnek.

A baloldal már zugott, de Percezel csak nagyfigyelmesen nézegette a kezébe jutott borítékot, vajjon rendben van-e a pecsétje. Rendben volt. Egy nyisszantás hallatszott s a királyi kézirat már akkorra a Daróczy jegyző kezében látszott. Aztán olvasta.

Az ellenzéken nagyot néztek, de még észre sem vették, hogy a kéziratban nincsen meg az új ülés-zsak terminusa. Ugron Gábor fölpatant a helyéről s még mielőtt csak a zárt ülést követelte. A többiek asszisztáltak neki, de a zajongásnak nem volt hatása. Az elnök megmaradt amellett, hogy az ülésszak be van zárva, vége annak a boldog állapotnak, amikor még indítványt is lehetett tenni. Ugron Gábor most vette észre a dolog nyitját. Ha már zárt ülést nem lehet kérni, akkor az a nagyobbik baj, hogy a kézirat nem gondoskodik a legközelebbi ülés egybehívatásáról. Ezt pedig — úgy vélte Ugron — a Háznak kell megállapítania. A jobboldal lon mosolyogtak. Ott tisztában voltak vele, hogy hiszen éppen azért van szó a kéziratban az ülésszak be-berendezéséről, hogy a kormány akkor hívassa egybe a Házat, amikor szép csöndesen hozzáfoghat a parlament a munkához. Ugron próbálkozásának hát megint nem lett semmi eredménye. Hiába zugtak, tomboltak körülötte a néppártiak, nemzeti-pártiak és a Kossuth-párt harcias fiatal-sága, az elnök csak megmaradt amellett, hogy már most legfeljebb csak a jegyzőkönyvhöz lehet szólni. Nincs más mód,

Ugronnak le kell ülnie s szegény Lengyel Zoltán sem jár különben. Pedig neki erős panaszai vannak, mentelmi jogának megsértését akarja bejelenteni, s nagyon neki akar menni Tisza Istvánnak. El célra fekete ruhát is öltött. Azon kezd, hogy a házszabályokhoz kér szót, de az első mondatot sem tudja elmondani teljesen. A jobboldalon lehurrogják s inkább Szivák Imrét hallgatják, aki erős hangszólyval mondja, hogy a rendet és törvényiszteletet a Házból is, a Házon kívül is meg akarják teremteni. Lengyel Zoltán ezenközben tovább próbálkozik mentelmi ügyével, de sehogyan sem boldogul. A jobboldalról sűrűn kiabálják:

— Ilyen ember!
— Ki velem!
— Tacsókó! Tacsókó!

Kaas Ivor is nagyon haragszik. Sőt a harag szuperlatívusza tör ki ajakán. Már odáig jutott megint, hogy a szabadkőműveseket szidja. Amikor Kaas Ivor a szabadkőműveseknél tart, akkor már fölfordult a világ s igazán nincs már egyéb hatra, mint hogy Münnich Aurél is hozzászóljon a dolgokhoz s elfogadja a jegyzőkönyvet. Ez már a betetőzése mindennek. Ilyenkor már Kaas Ivornak is elvbarátainak is menniük kell kifelé. Odabenn már nem bírnak ki.

Ami különben is felesleges volna. A jegyzőkönyvi vitában négy szónochnál több nem vehet részt. Másról pedig nem lehet már szó, mint a jegyzőkönyvről. Az elnök be is zárja az ülést s elindul letéle az emelvényről.

Jobbról éljenek. Balról tombolnak. Az ülésszak pedig be van zárva.

A képviselőház ülése április 25-én.

— kezdete délelőtti 10¹/₂ órakor. —

Elnök: Percezel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf Tisza István, Lukács László, Hieronymi Károly, Tallán Béla, Berzeviczy Albert, Ploz Sándor, Néri Sándor, Cseh Ervin.

Elnök: Megnyitja az ülést és felolvastatja a jegyzőkönyvet.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Át-nyújt egy királyi leiratot s kéri annak kihirdetését. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Zárt ülést kérünk! Az elnökhez felvisznek egy zárt ülést kérő ívet.)

Elnök: Elrendeli a királyi leirat felolvasását. A leirat így hangzik:

Mi, I. Ferenc József, Isten kegyelméből Ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya.

Hú Magyarországunk és Társországi zászlóainak, egyházi és világi főrendjeinek és Képviselőinek, kik az Általunk 1901. évi október hó 24-ére Budapest 16- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egygyűlvék, királyi üdvözlésünket!

Kedvvel híveink! Magyar minisztériumunk előterjesztésére az 1901. október hó 28-ikán megnyitott országgyűlés második ülésszakát ezennel berekesztjük.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan maradunk.

Kelt Bécsben, ezerkilencszáznegyedik évi április hó huszonharmadik napján.

FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Elnök: A második ülésszak belevén zárva a királyi leiratot átteszi a főrendházhoz. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Bemutatja elnöki jele és a leírt ülésszakról. Ezzel a mai ülést napirendje ki van merítve. (Tiszszantató nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Zárt ülést!)

Ugron Gábor: Zárt ülést kérünk, azt el kell rendelni addig a mai ülést nem lehet berekeszteni. (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon. Ellenmondások jobbról.)

Elnök: Miatan királyi leirattal az ülésszak be van zárva ezután semnemű indítványt nem lehet tenni (Tiltakozás a baloldalon.) Amig ki nem mondta a határozatot, törvényesség szempontjából hozzá lehetett volna szólni, de csak ezen az egy címen. (Mozgas balról.) Most már ennek az ülésszaknak semmiféle funkciója nem lehet. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Elnök helyeslés jobbról.)

Ugron Gábor: A királyi kézirat nem szól határoddról... (Nagy zaj és lekiáltások jobbról: Üljön le! Nincs joga szólni! Felkiáltások balról: Zárt ülést!)

Elnök: Elrendeli a mai ülés jegyzőkönyvének felolvasását. (Lengyel Zoltán, Szivák Imre és Endrey Gyula szólásra jelentkeznek.)

semmi foganatja. Ahogy lesz, úgy lesz. Az apjának nyíltan megmondja: ő nem tudja megtanulni a matematikát, az ő esze az elől bezárul, akármit csinálnak vele. De mire is való neki a matematika? Hisz soha ebben az életben nem fog ő többé háromszöggel foglalkozni vagy a sík trigonometriájával. Minek neki a kértartalmak számítása, mikor ő soha, soha de soha nem fog számítani semmit, ha csak nem a hangok időtartamát? Minek neki a számtan és a mértan, mikor ő nem lesz se bankhivatalnok se mérnök, hanem zenészerző? Az apa erre csupa méltányos és természetes érvekkel válaszol. Elmondja, hogy az ő kívánságaival homlokegyenest ellenkezik a fia szándéka, mert ő ugyan akármit akart volna nevelni belőle, csak zeneművészt nem, de ha a természete arra viszi, hogy azzá legyen, nem fog utábjá állni. Am a zenészerzésből nem lehet megélni, kell melléje még valami polgári foglalkozás és annak előléttele, hogy az embernek meglegyen az érettségi bizonyítványa. Látjuk: ez egyike amaz eseteknek, ahol nem lehet igazságot tenni, mert mind a két félnek igaza van. Ezek az élet legnehezebb esetei. Az apa igazát bizonyítani sem kell. De valónak érezzük azt is, amit a fiu mond: hogy kár azért a sok elvesztett időért, a sok lélekölő próbálgatásért, amiről az ember eleve tudja, hogy jóra nem visz. Kár a hosszú, kínos nyolc esztendőért, aminek a nehéz munkáját egy fél nap alatt megsemmisítheti egy közömbös vizsgáló-bi-

zottság, egyedül egy mértani tétel hibás megoldása miatt... Kár mindazokért az órákért, amiket az ember ellop a jövőné hivatásától, hogy reáparazolja olyasmire, aminek csak pillanatnyi, alkalmi, képzeletbeli értéke van.

Végre megegyeznek, hogy Heinrich leteszi a maturát, aminek fejében apja végképp beleegyezik szabad pályaválasztásába. Az apa is megies minden tőle telhető, hogy a fiu helyzetén könnyítsen: meglátogatja a matematika tanárait és tekintélyének egész súlyát latba veti Heinrich javára. A kis városban a Heinrich apja mint neves ügyvéd fő-főszemélyiség; és a tanárok szívesen teljesítenék a kívánságait, ha a fiu is megénné a magáét. De Heinrich, úgy tetszik, kevésbé igyekszik, mint azelőtt. Pedig különben előbbre van tarsinál, feltölgásra, ítéltre, önálló gondolkodásra ugyancsak meghaladja őket. Ha egy kicsit lelkiismeretesebben és komolyabban venné a dolgot, szíves-örömmel átöcsusztatnák a matematikai vizsgálaton. De nehéz ám lelkiismeretesen és komolyan venni egy gyűlöletes és értelmetlen tantárgyat, nagyon nehéz, ha az ember éppen abban a korban van, amikor a kedves és könnyű tantárgyak is kezdenek egyszerűen súlyos teherrel válni. Tizenhatolt tizennyolcig: ez a legrosszabb kor. Valami van a levegőben, az ember, amerre néz, a jövőné ezeresintő délibábjait látja és minden alkonyatkor hallja a maga vágyainak és reményeinek titokzatos sutogását. Ez az az idő, amikor senkisé éri a jelent, jöllehet a jelen soha többé nem lesz oly

sép, mint ilyenkor, amikor mindenki csak megsejteni akarja a jövőt, ami pedig soha lesz oly szép, mint amilyennek ilyenkor képzelik.

Ezen a korszakon mindenkinek nehez tulesnie, de Heinrichnek még nehezebb, mint másnak. Sebel se találja helyét. Ha az iskolából kiüzi a matematika, nem kereshet menedéket, csak otthon, a csendes, világos házbán, — de onnan meg az a szomorú, kedvtelen hangulat, aminek ő maga az ártatlan okozója, visszakergeti újra meg újra az iskolába, a matematikához. A zene sem ad vigaszt, csak élesíti a nagyratörő, lehetetlen vágyakat. „Heinrich néha írt” — mondja az elbeszélő — „írt és olyankor nem is tudta, mit csinál, csak azt tudta, hogy így kell csinálnia, nem másképpen. Mikor másnapra elolvasta munkáját, elálmlékkodott rajta és alig tudta elhinni, hogy az az ő munkája.” E rövid jellemzésből látjuk, hogy Heinrich valódi, fejlődő művész-egyéniség, akinek elhagyatottságában nincs más barátja és vezetője a maga isten-adta ösztönénél.

Pedig de jó volna valaki, akárki — akivel az ember kibeszélhesse magát, aki megértene egészen. Ez a valaki eljön egy napon, egy sieppes, csipkenapernyős kisasszony képében, akinek sárga aranyhaja és különös gyerekkacagása után boldognak az udvarlók. Csak rövid pár órára jön, átutaztatban, de meglátogatja Heinrichét, mert még jól emlékszik arra az időre, mikor a napugaras kertben játszott minden delután és oly csintalan volt, oly nagyon csintalan, hogy

Ugron Gábor: A királyi kéziratban nincs... (Percekgig tartó nagy zaj a bal- és jobboldalon.)

Elnök: A jegyzőkönyv hitelesítéséhez kíván szólni a képviselő ur? (Nagy zaj. Felkiáltások balról: *Joga van beszélni!*)

Ugron Gábor: A királyi kézrathoz! (Zaj)
Elnök: Csak a jegyzőkönyv hitelesítéséhez szólhat! (Nagy zaj.)

Ugron Gábor: A Háznak kötelessége. (Felkiáltások jobbról: *Hallgasson! Újjon le!* Felkiáltások balról: *Meg vannak őrvive! Zart ülést!*)

Ugron Gábor: Nem lehet ennapotni a Házat, míg... (Nagy zaj a jobboldalon) Felkiáltások: *Nincs joga beszélni! Halljuk! Halljuk! balról!*... míg nincs meghatározva a legközelebbi ülés napja. (Elnök helyes és a szélsőbaloldalon. Ellemondások jobbról.)

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kérek szót! (Egy hang jobbról: *Nem lehet. Menjen ki! Nem tisztességes társaságba való! Nagy zaj!*)

Elnök: Csak a jegyzőkönyv hitelesítéséhez lehet szólni. (Zajos ellenmondás a bal- és szélsőbaloldalon.) A jelentés és sorrendjében E-drejt illeti a szó (Nagy zaj.)

Lengyel Zoltán: Én előbb jelentkeztem! (Felkiáltások jobbról: *Leülni! Menjen ki! Nagy lármá a Ház minden oldalán.*)

Szvák Imre: A jegyzőkönyv hitelesítéséhez azt jegyzi meg, hogy a jegyzőkönyv híven ad a vissza a mai ülést (Zajos helyeslés jobbról) Folytonos nagy lármá a bal- és szélső baloldalon) A többség el van tökéltve, hogy helyreállítsa a megrendült társadalmi békét. Nagy zaj a baloldalon. Felkiáltások: *Ezt megengedezük! Ez jegyzőkönyv! Nem tartozik ide! Nagy zaj.* Senkinek sem lehet kifogása a jegyzőkönyv hitelesítése ellen. (Elnök helyeslés és jobbról. Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kérek szót. (Nagy lármá a jobboldalon. Felkiáltások: *Nem lehet! Menjen ki! Nem hallgatjuk!)* Önök tartoznak a legnagyobb csöndben meghallgatni mert... (Nagy lármá és zajos derűtség a jobboldalon. Elnök egyre csöngtet.) Különben itt maradnak estig. (Nagy zaj. Felkiáltások jobbról: *Ki vele! Ki innen! Hallgasson!*)

Elnök: Mihez kíván szólni? (Nagy zaj.)
Lengyel Zoltán: Az elnök helytelenül járt el, mert én jelenkeztem szólásra először. (Nagy zaj) A házszabályokhoz kérek szót! (Nagy lármá, felkiáltások: *Nem lehet! Menjen ki!*)

Elnök: Csak a jegyzőkönyv hitelesítéséhez szólhat. (Ugy van! jobbról: Zajos ellenmondás a bal- és szélsőbaloldalon.)

a szomszédok csak „rossz Helén“-nek hívták. A rossz Helén még mindig a régi, nem szereti a nyegle udvarlóit, se a katonatiszteket, se a többieket, csak a régi, gyermekkori pajtását, akit soha el nem felejtett. Egy percre felébred a gyermekkori idill: de csak egy percre. Heinrich most is az a komoly, jámbor fiú, aki akkor volt. Tudja, hogy a rossz Helén már felnőtt kisasszony, ő még csak kis gimnázista, aki nem tudja megtanulni a matematikát. Elválnak, és most már igazán örökre. A fiú meg másfelé keres magának barátságot. Megbarátkozik, mélyen, őszintén, bensőségesen, a költőkkel. Nem azokkal, akiket az osztályban olvasnak, hanem azokkal, akik nem klasszikusok, akiket nem mindenki ismer, akiknek könyveit úgy dugdoszák egymásnak lopva, titkon, a kis szentimentális német diákok. Holderlin, Novalis, Kleist a korai romantikusok, a két virág poétái, akik a holdvilágról a vágyódásról a gyönyörű elmúlásról, „Freund Hein“-ről tudtak szöveget énekelni, ezek a kis diák kedves barátai. A korai romantikusok, akik maguk is mind fiatalok voltak és fiatalon élnek az emberek emlékezetében, mert időnek előtte meghaltak, szép költői halállal. Az ő álomvilágba menekül a kis diák az otthon, az iskola, a matematika, az egész mindenség elől, omagya elől. S ők nyugalmat és enyhülést adnak neki, akárcsak eleven, ifjú szívuk rokonszenves érző dobbanása kihallatszanék a rimeik közül.

Ezalatt a fiú sorsa mind rosszabbra fordul. A hetedik osztály vizsgáján meg-

Lengyel Zoltán: Mentelmi jog megsértését is jogom van bejelenteni. (Nagy zaj a jobboldalon)

Elnök: Csak a jegyzőkönyv hitelesítéséhez szólhat a képviselő ur! Bejelentést tenni nem lehet! Ebben az ülésszakban bejelentésnek helye nincs! (Elnök helyes és a jobboldalon. Nagy zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Ragaszkodjék ehhez a képviselő ur! (Zajos heyeslés a jobboldalon.)

Lengyel Zoltán: A házszabályok 188. §-a alapján... (Nagy zaj a baloldalon.) A mentelmi jog nem az én jogom, hanem a képviselőházi! (Hosszantartó zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon) A 188. §-at mondja... (Nagy zaj a jobboldalon. Felkiáltások: *Nem lehet a házszabályokhoz beszélni!*)

Elnök: A házszabályok 241. §-a alapján másodsor figyelemretem a képviselő urat hogy csak a jegyzőkönyv hitelesítéséhez szólhat különben (Elnök helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) *kénytelen leszek a szót megvonni!* (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Lengyel Zoltán: A házszabályok 188 §-a így szól. (Felolvassa a szakaszt. Nagy zaj jobbról.) *Ezenel bejelentem mentelmi jogom megsértését.* (Hosszantartó heyeslés a szélsőbaloldalon. Derűltség a jobboldalon. Felkiáltások: *Nincs mentelmi bizottság! Engem Kudnay Béla jókaptany...* (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök: Múltán a képviselő ur az elnök íntését másodsor figyelemre tetés után sem fogadta meg a szót megvonom tőle! (Hosszantartó zajos helyes és a jobboldalon. Zajos a bal- és szélsőbaloldalon. *Lengyel Zoltán ucu!*) Műnch képviselő uré a szó!

Műnch Aurél: A jegyzőkönyv hűen tartalmazza a történet leírását (Nagy zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon: *Nem is hallotta!*) és így hozza a rá annak hitelesítéséhez. (Hel eslés a jobboldalon.)

Elnök: Kérdé nemesíti-e a Ház a jegyzőkönyvet? (Felkiáltások jobbról: *Igen! Igen!*) A jegyzőkönyvet tehát hitelesítettnek jenteli ki és az ülést bezárja. (Nagy zaj.)

Az ülés d. e. 11 órakor végződik.

BELFÖLD

A közös költségvetés és a vasuti sztrájk. A *Neue Freie Presse* nek azt jelentik, hogy a Bécsben letolyt miniszteri tanácskozásokba a vasuti sztrájk is belezajzott. A magyar kormány a legerélyesebben állást foglal a hadügyi kormányzatnak 25 millió koronás többletvetelésével szemben, még pedig a vasuti sztrájk

miatt, amely több millió korondra becsült hiányt okozott a magyar államvasut jóvedelmében. De számolt a magyar kormány azzal az eshetőséggel is, hogy az államvasuti alkalmazottak fizetését mégis csak kénytelen lesz fölemelni, ami szintén több millió korona kiadási többletet jelent. A magyar kormány hajhatatlanul ragaszkodik tehát a hadügyi kiadásoknak tíz millió koronával való leszállításához, de a közös hadügyminiszter sem akar tágitani.

A vasutas-sztrájk után.

Budapest, április 25.

A sztrájk, a legnagyobb, ami Magyarországon gazdaságát érintette, ma hajnalban véget ért. A vasutasok munkája állottak. A szociáldemokrata párt tanácskozása egész éjszaka tartott s nyilván az általános sztrájk kihivetlenségének hatása alatt határozta el a vasutasok újabb tizenhárom-bizottsága, hogy felszólítja a sztrájkolókat a munka megkezdésére. A kibocsátott felhívást egy részében lapunknak, amely már a döntés órájában sajtó alatt volt, közöltük. Már a kora reggeli órákban vörös plakátok hirdették, hogy az újabb tizenhárom bizottság elhatározta a sztrájk beszüntetését. Utolsó tanácskozásuk *Vázsonyi Vilmos* vezetésével folyt le. Az ellenzéki pártok megígért támogatásával a sztrájk vezetőségnek letartóztatásával okolja meg ez a proklamáció a harc beszüntetését. A harc meg is szűnt minden vonalon. Reggeli tömegesen jelentkeztek a vasutasok, a pályaudvarok megnépesültek utasokkal s állomáshelyeikre készülő vasutasokkal.

A forgalom helyreállítása.

A rendes forgalom holnapra teljesen helyreáll. Fé hivatalosan is jelentik, hogy ma már az összes vonatok, néhány éjjeli gyorsvonat kivételével, rendszeren közlekednek. Az államvasutak igazgatóságának mai értekezletén *Marx Janos* igazgató azt jelentette, hogy buszonnegy óra alatt már a teher orgalmat is rendszeren lehet bonyolítani. Ahol a sztrájk eisz sztrájkja kipattant, a nyugati pályaudvaron ma már államvasuti alkalmazottak ültek az induló vonatokra, egyik részük katonaruhában, másik részük rendes uniformsukban.

tuk a matematikából és a következő évben újra kell járnia az osztályt. A kis diák majd meutörök a nagy szégyen alatt, de azért hőiesen tűri a mindennapi megalázatás kínjait, a vércél, a matura kedvéért. Hanem a szerencse csak nem akar feleje fordulni: másodsor is megbukik az osztályvizsgán, ugyancsak a matematikai tárgyakból. Ezzel aztán mindennek vége, mert akit kétszer megbuktattak, az már sohasem teheti le az erettséget. Heinrich tehát kimegy az erdőre, - ugyanoda, ahol gyerekkorában egyszer eltévedett - megpihen egy éjjel az isten szabad ege alatt, aztán meg egyszerű elolvassa a kedvenc verseit, eldudolja a kedvenc nótáit és szép csendesen, telelem és komédia nélküli, főbeüli magát, úgy, ahogy a korai romantikusok tették, a „Freund Hein“ költő.

Emil Strauss könyve, látjuk, csak alakjára nézve regény, de tartalmára nem az.

Ebben az egész egyszerű, természetes történetben nyomát se látjuk mindannak, amit különben a „regény“ kelleknek tartunk: az izgalmas, szövevényes mesének, a rejtelmes, titkos jellemrajznak. Emil Straussnak, úgy látszik, nem az volt az ambíciója, hogy olyan könyvet írjon, amit az olvasónak egy ülőhelyen kell végiglapoznia, mert különben az idegei nem hagynak neki békét. Ez az író, azt hisszük, azon kevesek közé tartozik, akik a könyvkereskedők kimutatásait nem tekintik a művészi munka mértékének s akiknek nem az a legnagyobb vágyuk, hogy az ő munkájuk két hónap alatt több ki-

adást érjen, mint a masokéi két esztendő alatt. Az ilyen író nem azért ír, hogy a napi siter sédítő muzsikáját hallja felharsanni maga körül, hanem azért, mert úgy érzi, hogy van val mi mondani valója. Azt elmondja, cífrázkodás és szószaporítás nélkül, mert a lelke beéveszne, ha elhallgatná. S ha elmondta a igazát, becsukja a könyvet és szemmelvetőrdök azután. Vannak akik kifogásolják azt, hogy Emil Strauss voltaképpen nem oldotta meg azt a kérdést, amit „Freund Hein“-ben fölvetett. Ezt a kifogást nem tartjuk jogosultnak. A matura kérdésén - egyáltalán, az egész gimnáziumi oktatás kérdésén - a legkiválóbb pedagógusok hiába törik a fejüket. Epp most jelent meg Wilhelm Münchnek, a berlini egyetem pedagógiai tanárának egy új könyve, „Zukunftspädagogik“, amiben ő-szegyüttöte korunk legkiválóbb szakudósainak véleményeit a legfontosabb nevelési és oktatási kérdésekről. Sürün szerepel a többi között a maturai kérdés is, amit azonban senki se tud eldönteni. Am ahol vége van a szakember bölcseségének, elvárhatjuk-e az igénytelen és tudománytalan regényírótól, hogy megadja az utolsó szót? Az író nem polihisztor és nem proféta. Évtizedes problémák végérvényes megoldását, tudományos kérdések gordiuszi megfejtését tőle hiába követeljük. Az író csak azért van a világon, hogy megérzeze a kor életjelenségeit és megérzekeze őket úgy, hogy mások figyelme feléük irányuljon. Ha ezt meg tudja tenni, dicősegesen eleget tesz a maga hivatásának.

Déléltől a vasut- és távirdeazred elhagyta a nyugoti pályaudvar. *Putz, Kotlík és M. Halevics* kapitányok vezetésével, akik elbocsúztak előbb *Daróczy* Rezső felügyelő, állomásfőnöktől. A katonaság erre a keleti pályaudvarba ment s ott ütött tábor. A teheráru-levétel és kiadás majdnem teljesen szünetelt, mert kiűtött a fuvarosok sztrájkja. Bár a tisztviselők mind bent vannak, dolguk alig akad. A rakta- rakra s a vonatokra ma a 24-ik vadászszázalój ügyel, akik *Pflanser* őrnagy parancsnokkal vannak kint. Ezeket aztán a 32-esek bosnyákok s 44-esek egy-egy százada váltotta föl, míg a rendőrség a rendes számban *Kolossa* Géza felügyelő vezetésével a tít vonult ki. Az állomásfőnökről tegnap déleltől 263 alkalmazott, 110 mozdony vezető délután 60 ember. ma reggel óta pedig mintegy 40-en jelentke- tek szolgálatára a nem katonák közül. A felügyelő valamennyit visszavetett. Az utasok száma ma szintén igen csekély volt. A keleti pályaudvaron a vonatok indulása a rendes időben de korlátozott számban történt szintén államvasuti alkalmazottakkal, de a csarnokba reggel óta délig csupán 7 vonat érkezett meg, valamennyi késéssel.

A postaigazgatóság hivatalosan tudatja, hogy az összes hivatalok ma újra megkezdik a pénzeszeleket és csomagok fűvelését. A postai szállítást tehát most már egészen zavartalan.

A letartóztatott vasutasok.

A sztrákbizottság ellen a rendőrség folytatja az eljárást. A tegnap letartóztatott vezetőket ma átkísérik az ügyészséghez. Ma letartóztatta a rendőrség *Potince* Lajos vasuti hivatalnokot és *Komlósi* Manó vasuti mérnököt, a sztrákbizottság tagját, aki önként jelentkezett a rendőrségen.

A letartóztatott bizottsági tagokat, *Seide* Artúr, *Joannovics* Lajos *Lohrer* Józsefet, *Margulit* Kálmánt, *Kósa* Lászlót, *Veréb* Mihályt a főkapitányságnál nyomban kihallgatta dr. *Kálly* Miklós vizsgáló bíró s dr. *Varga* soros kir. ügyész indítványára értelmeiben valamennyi ellen elrendelte a letartóztatást a b.k.v. 171 § ba ütköző hivatali kötelesség megtagadásának büntette miatt. A letartóztatottakat nyomban átkísérték az ügyészség rogházába. Ma déleltől valamennyien a letartóztatást jelentették be a letartóztatást elrendelő bírói végzés ellen. Az előzőleg már letartóztatott *Sarlay* János nyugoti pályaudvari főnökhelyettes felfolyomódása ügyében a vádatánács holnap dönt. Ugyancsak holnap határoz a többi letartóztatottak letartóztatásának ügyében is.

A vasuti sztrájk kiürítésének kiindulópontja tulajdonképpen a Rákóc rendező-pályaudvar. E hónap 19-én este ott akadt meg és szünetelt először a forgalom. A rendőrség ez ügyben megindította az eljárást s a 39 ott alkalmazott vasutasat állították elő, akik közül ma este a rendőrség kiballgatás után négyet letartóztatott a vasuti közlekedést akadályozó és veszélyesítő közvesztés esetelemények miatt. Ezek: *1. a/ás* János állomási máhászó, *Dimutrievis* Dragutin váltóőr, *Furbenstein* Miksa vasuti napidíjas. *Csete* József kocsirendező. Ezekre bizonyít, hogy a rákóc rendező-állomásra bejáró vonatokat e hónap 19-én este hamis lámpatényelzéssel leintették, leütéssel fenyegették a mozdonyvezetőket, ha a vonatot tovább vezetni sőt lelelküdték a mozdonyok elé is, hogy ezzel is megakadályozzák a vonatok továbbindulását, a 15-ös számú vonat Westinghouse fékét megrongálták, kieresztették a levegőt az összes vészfékeket felszaggatták. A kocsikat két helyen szétszaggatták. A rendőrség ez ügyben egyébként még folytatja az eljárást. A sztrájk intéző-bizottságának még szabadlában lévő

tagjai közül a délután folyamán *Breuer* Ferenc és *Kardos* Antal hivatalnokokat tartóztatták le.

A sztrájk első napján letartóztatott fűmei és zágrábi vasutasok ügyvédje ma feljelentést tett *Rudnay* Béla főkapitány, *Máltás* Hugó rendőrtanácsos és *Bornemissza* Boldizsár rendőrfőparancsnok ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.

„Az általános sztrájk”.

Szocialista körökből jelentik: A szocialdemokrata párt vezetősége nem volt hajlandó a vasutasokat egy általános sztrájk szervezésével támogatni. A szocialista-párt végrehajtott bizottságát ez elhatározásában az a körülmény vezette, hogy *vesztett ügyet nem támogat*, de különösen nem olyan ügyet, melyért éppen ama pártok szálltak siker, melyek a szocialistákat folyton szidalmazták és üldözték. A tagadó határozat hozatásához az is hozzájárult, hogy a vasutasok sztrájkbizottsága nem akarta kiadni a kezéből a vezető szerepet, amelyet pedig a szocialisták támogatása esetén is a maguk részére igényeltek.

A vidék hírei.

Egyebhangzó távirati jelentések adják hírül hogy az államvasuti alkalmazottak, tolgadalmukat megújítva, ma munkába álltak. Az alábbiakban adjuk közre az egyebhangzó híradásoktól előző jelentéseket.

Temesvár.

A városi közgyűlés ma egyhangúlag elhatározta, hogy a miniszterelnököt és a kereskedelmi minisztert távirati föltértesztésben üdvözli a vasuti forgalom felvétele érdekében való helyes és sikeres eljárásáért s bizalmat fejez ki a kormánynak azért, hogy az országot nagy veszedelemmel fenyegető helyzetből szerencsésen kivezette.

Eszék.

Az éj folyamán a védköteles vasutasokat rendőri uton előállították és kézbesítették nekik a katonai behívókat. Az illetők azonnal szolgálataba állottak. Az eszéki vasuti állomáson reggel 5 órakor egy százados vette át a vezénnyel. Az éj elején a budapesti sztrájk-bizottságtól távirat érkezett, mely felszólítja a társakat, hogy tekintettel azokra a súlyos gazdasági károokra, amelyeket a hazának a sztrájk folyamata okozna, lépjenek ismét szolgálataba. Erre az összes hivatalnokok kérészeknek nyilatkoztak és megígérték, hogy a mai déleltől folyamán ez értelemben igyekeznek hatni a többi alkalmazottra.

Szeged.

A vasuti forgalom teljesen beállított. Az állomáson a legnagyobb rend van *teljes* Frigyes úte vezető helyettes megnyugtatta az alkalmazottakat hogy minden befolyást érvesnyesíteni fogja, hogy *bantódásuk ne legyen, s ezért állásával vállal jótállást.*

Debreczen.

Püspökladány — Máramaros-S ígét — Debreczen és Szerencs között a vonatok rendszeren közlekednek.

Szombathely.

A szombathelyi üzletvezetőség egész területén az összes hivatalnokok és alkalmazottak munkába éptek és a vonatok a rendes menetrend szerint közlekednek.

Kiskun-Félegyháza.

A félegyházi pályaudvarban a mozgósítás híre szombaton az ott vesztelő tehervonatok kocsijairól az órákat leszedték, a mozdonyokból és tartályokból a vizet kieresztették, az emelőrudakat elvették. A tetteseket eddig nem sikerült kinyomozni. A kirendelt katonaság azóta megszállva tartja az állomást.

Békéscsaba.

A déli budapesti vonat kevés utassal érkezett. A 7 órai pesti gyorsvonat egy órányag vezénnyel a 3 kocsis kormeburgi

ezredbeli katonavasutast vitt Erdélybe Arad felé, valamint egy kocsi tartalékos bevonult honvédeként, összesen mintegy 200 katonavasutast. A gyorsáruforgalmat már újra felvették. Az összetörődött árukra katonaság ügyel.

Bécs.

A vasutigazgatóság közli, hogy Marcheggen át a személyforgalom egész terjedelmében újra megnyílt.

Fiume.

A vasutasok között észlelhető hangulat szerint a sztrájkolóknak legnagyobb része nolanap munkába fog állani. A sztrájk itt bejezettekinthető. Zavargás nem történt. A budapesti vonatok beérkezését ma este várlják.

A vasuti sztrájkintyán a katonai behívók kézbesítése alkalmazottak az államvasutak egy tisztviselője figyelmeztette a katonakötelesséket, hogy szolgálata bevonulni kötelesek és a szolgálattól katonai pontossággal az üzletszabályzat 234. §-a szerint tartoznak teljesíteni. *Hibáztatja a központi bizottság eljárását*, hogy a kormánnyal már kezdetben nem egyezett ki, mert némely időtétel, például a 24 órai terminus és a vasutigazgatók elbocsátása csakugyan képtelenség volt.

Zágráb.

Az államvasut helyi hivatalnokai és alkalmazottai ma gyűlést tartottak, amelyen elhatározták a szolgálatalépést. Küldöttséget választottak, amely *Pulsky* Garbaldi üzletvezetőnk a gyűlés határozatát azzal az indoklással jutata tudomására, hogy *mozgalmukba oly n elemek vegyültek, amelyekkel nem akarnak karöltve haladni.* Az üzletvezető a nyilatkozatot tudomásul vette, mire a hivatalnokok és alkalmazottak megkezdék a szolgálattól. Délután 3 óra 53 perckor a menetrendszerű gyorsvonat megindult Budapest felé.

Osztrák szimpátia.

Bécsből jelentik: Az osztrák vasuti tisztviselők egyesülete tegnap este a Post-szállóban gyűlést tartott, amelyre az összes kormánytatómányokból számos résztvevő jelent meg. A gyűlés *rendkívül meleg szimpátiáját jelezte ki a magyarországi vasutasok iránt.* Az egyesület elnöke, *Meister*, a magyarországi vasuti sztrájkról beszélt s azt mondta hogy a magyarországi vasutasok helyzete nagyon szomorú; az osztrák vasutasok egészen az ő pártjukon vannak és remélik hogy a magyarországi vasutasok helyzete javulni fog. Az osztrák vasutasoknak sincs jó dolguk s ha az élelmi cikkek ára tovább is drágulni fog, ugy a vasutasok nem lesznek képesek fizetésükből megélni és a kormánynak kötelessége lesz mindent megtenni, hogy *ne álljon be oly katasztrófális helyzet, amelyen Magyarország van.*

Prágából jelentik: Egy tegnap itt megtartott szocialdemokrata-gyűlésen a magyar vasutas-sztrájk is szóba került. Amikor azonban egy munkás a király behívó rendeletét kezdte kritizálni, a kiküldött kormánybiztos a gyűlést feloszlatta.

Három millió a porosz vasutasoknak.

Berlin, április 25.

A képviselőház folytatja a költségvetési törvényjavaslat narmadik olvasását. A vasuti igazgatás pontjánál közli *Eudde* miniszter, hogy a király hatalmazta a pénzügyminisztert és őt magát távirati uton, hogy a ház elé javaslatot terjesztzenek, melylyel *három millió márkát bocsátanak a vasutak jólétének fejlesztésére.* A minisztereknek az a szándékuk, hogy a három milliót arra fordítsák, hogy lehetővé teszik a vasutasok kasszei szövetségének a betegsegélyező- és olyan pénztárak alapítását, melyek a vasuti alkalmazottak hátramaradottait támogatják. A miniszter azt reméli, hogy a ház bejegyezését nem fogja megvonni.

TAUSKY J. FIAI, POZSONY

Alapított 1846-ban

Élsőrangú cég! felülmulhatatlan versenyképesséff a szállítása terén, ugy az árakat valamint a felhasználandó anyag kitűnő minőségét és tartósságát tekintve. Kívánatra árjegyzék.

Pártértekezletek.

Budapest, április 25.

A szabadelvűpárt értekezlete.

A szabadelvűpárt ma esti nyolc órakor értekezletet tartott, melyen gróf Tisza István miniszterelnök a nagy számban egybegyűlt párttagok előtt, élénk tetszés mellett ismertette a politikai helyzetet és a kormánynak a vasutasok sztrájkja dolgában elfoglalt és a jövőben követendő álláspontját. Gróf Tisza beszédéből főleg az emelkedik ki, hogy a vasutasoknak amnesztiát ad a kormány s csak a vezetőikkel érezteti majd a törvény szigorát, de az amnesztia ellenében igazi megbánást, a kötelességek pontos teljesítését az állam erejének és a kormány gondoskodásának feltételén elismerését követeli. Politikai szempontból a kormányelnök arra helyezte a súlyt beszédében, hogy az ülésszakot azért rekesztette be, mert ezzel is ki akarta tüntetni, hogy a kormányzat teljesen maigra vállalta a helyzet orvoslását s kötelességeinek minden súlyát egyedül viseli, mert egyedül csak ő felelős.

Az értekezlet lefolyásáról tudósítók a következőkben számol be:

A szabadelvűpárt ma esti konferenciáján báró Podmaniczky Frigyes elnököt s megnyitva az ülést, jelentette, hogy az értekezlet egyedüli tárgya a miniszterelnök nyilatkozata.

Gróf Tisza István: Joggal várhatják, hogy a kormány a helyzetről, a közelmúlt napok mozgalmában követett eljárásáról és a jövőben követendő magatartásáról nyilatkozzon tegyen. A vasutasok igitvezett sztrájkjának közvetlen kiindulásipontja az volt, hogy a kereskedelemügyi miniszter két tisztviselőt fölfüggesztett, mert olyan gyűlésre hívták meg kártársait, amely nem volt engedélyezve. Mindenfelé úgy igyekeztek feltüntetni a dolgokat, mintha a sztrájk oka ez a letartóztatás lett volna. Ma azonban felesleges bővebben indokolni, hogy ez nem áll, mert mindenki előtt tiszta dolog, hogy a mozgalom elő volt készítve s hogy a nagygyűlésen, melyet a fölfüggesztést követő napon akartak megtartani, a sztrájkot ugyanis kimondták volna. E gyűlésre azzal a szándékkal jöttek a vasutasok, hogy hivatalos ténykedésük beszüntetését mondják ki. (Ugy van!) A kormány tehát oly helyzettel állott szemben, hogy nem munkácsoportok munkabeszüntetéséről, nem sztrájkainak, hanem eskü alatt szolgáló alkalmazottainak munkabeszüntetéséről kell foglalkoznia, akik szembe helyezkedtek a büntető-törvény rendelkezéseivel. A jogérzetet a *strictum jus alkalmazását követelte volna* a kormánytól, amely azonban, közös meggyezéssel és az emberiségtől vezéreltetve és meggondolva, hogy a szolidaritás kényszere reparálhatatlan büncselekményekbe sodorhatja az embereket, a méltányosság álláspontjára helyezkedett. Ezért adott amnesztiát, kikötvé, hogy a vasutasok munkába állanak. Ezt az álláspontot súlyos felelősség terhe mellett foglalta el a kormány, mert tudatában volt annak, hogy az állami tekintély megővéséről kell gondoskodnia. Ma, amikor a veszély elmúlt, nyugodt lelkiismerettel tekint vissza a kormány erre. Ámde hosszú időre nem lehetett fölfüggeszteni a szigorú jog alkalmazását, mert az anyagi károk nap-nap mellett hatványozódtak és íéző volt, hogy mindnagyobb tért hódít az a fölfogás, hogy a kormány tehetetlen. Előre kijelentették tehát, hogy az amnesztia álláspontja három nap alatt véget ér.

Az események eléggé ismeretesek. A kormány katonai segítséggel fogott hozzá a közlekedés helyreállításához, remélve, hogy elszórtan, a kisebb állomásokon talál olyan vasutakra, akik csak az alkalmat várják, hogy munkába álljanak. Ebben nem is csalódtak. Ez az eljárás még nem hozott elég eredményeket. A vasutasoknak katonai előállításra való behívására kellett tehát gondolni. Ez

is megtörtént, amivel beállott a fordulat. Tegnap estig a vonalak *tulnyomó többségén* beállott a rend, ma és holnap — úgy remélhető — minden vonalon helyreáll a rendes munka, úgy hogy rövid idő múlva *normális viszonyok* lesznek. Ma már csak igen kevesen vonakodnak a szolgálat teljesítésétől, a tisztviselők zöme elfoglalta helyét. Teljes rend csak akkor lesz, ha a jobb jövő is biztosítva van s ha azzal az őszinte érzéssel térnek vissza az alkalmazottak helyükre, hogy *dallépést követtek el*, amely végzettsé válhatott volna az államra, s ha érzik hogy a tévedésük okozta csorbát csak *odaadó hűség*gel közszerűsíthetik ki. Azt a közérzetet kell felbresztetni mindenütt, hogy egymás iránt és az állam iránt bizalommal lehetnek eltelve. Ezt viszont a kormány csak úgy érheti el ha a *bosszúállásnak még a látszatát is elkerüli* és a törvény teljes szigorát nem alkalmazza. *As tehát intenciója, hogy csak a valóban leghibásabbak, a vezérszerepre vállalkozók és azok érezzék meg a törvény teljes szigorát, akik súlyos cselekedetekkel vétettek vagy utját állták a magabizalomnak.* Reméli, hogy mentől kevesebb példaadásra lesz szükség, hogy a többieket a kormány atyai gondoskodása menti meg a tüntetéstől.

Pár szóval kíván ezután megemlékezni az eset politikai oldaláról. Közvetlenül a sztrájk kitörése után tudomására jutott, hogy az ellenzék pártközi értekezleten kíván megbeszélni az ügyeket. Szívesen belement ebbe, de már előre hangsúlyozta, hogy ha van miniszteri felelősség, akkor azt ilyen kritikusi helyzetben kell viselni leginkább. Hálásan fogad tehát minden kísérletet, mely arra irányul, hogy észretérítse a vasutasokat, de az *intézkedés terén a kormány nem tűr semmiféle beavatkozást.* Az értekezlet után volt remény, hogy a Ház komolyan fogja szolgálni a komoly ügyet, beigazolja, hogy a jogrend megtámadása ellen segítségére siet a kormánynak. Fájdalom nem így történt. A fölszólalások egész sora tovább mozgalomra bátorította a vasutasokat s meri hinni, hogy ezek a fölszólalások az ellenzék komoly elemei előtt is visszataszítóak voltak. Azt a rossz benyomást, melyet e beszédek keltek, a többség bármint magatartása sem tudta kitörlni. Ilyen körülmények közt a leghelyesebbnek az ülésszak berekesztését tartotta, annál inkább, mert ez amúgy is küszöbön állott. (Helyeslés.) Rendszerint az ülésszak berekesztése után megnyílik a következő ülésszak. A kormánynak oka és joga volt eltérni e szokástól, mert ezzel is *dokumentálni akarta, hogy föladatát egyedül vállalja, a kormányzatra nem hivatott faktorok nélkül.* A kormány tehát teljesíteni fogja kötelességeit s aztán ha majd a fölszólalások újabb kárt és veszélyt nem okozhatnak, rögtön egybehívja az országgyűlést, egyrészt, mert sok komoly munka vár rá, másrészt mert *rögtön a parlament kritikája elő akar állani.*

Reméli, hogy utjai célhoz vezetnek. Eredmények lesznek, a törvények sérelme nélkül, de hogy most utját állja a parlament esetleges káros hatásának, ez éppen a parlamentáriszmus helyes fölfogásának bizonyítéka. Kéri pártja támogatását. (Helyeslés és viharos taps.)

Vancsó Gyula: Mint közember fejezi ki ragaszkodását és szeretetét.

Szivák Imre: Szükségesnek tartja, hogy éppen most indokolva fejezze ki bizalmát a párt. A sztrájk kitörése a jogrend megbomlásának tünetei volt egybekapcsolva. Ma megnyugodva lehet konstatálni, hogy a magyar állam egysége ellen való minden merénylettel szemben van garancia, hogy a kormány föladata színvonalán áll s visszaadta az országnak az államiság öntudatát. Hála illeti ezért a kormányelnököt, a kereskedelmi minisztert és a szabadelvűpártot.

Báró Podmaniczky Frigyes elnök is köszönetet mond a kormánynak, hogy egyrészt

érvényt szerzett a törvénynek másrészt, hogy bebizonyította, hogy a parlament nem kormányzati hatóság, hanem törvényhozó-testület. Kéri a párt tagjait, hogy tartsanak ki a kormány mellett. (Hosszas éljenzés.)

Báró Podmaniczky Frigyes ezután bezárt az értekezletet. A párttagok még sokáig maradtak együtt s élénken, nagy örömmel beszéltek meg az eseményeket.

A függetlenségi párt értekezlete.

Az országgyűlés ülésszakának ma történt berekesztése után a *függetlenségi és 48-as párt* tagjai szükségesnek látták, hogy megbeszéljék a politika legújabb eseményeit. Ezért hívta össze Toth János a ma esti konferenciát, melyen Polónyi Géza azt vitatta, hogy a királynak az ülésszak berekesztésével kapcsolatosan az új ülésszak megnyitására idejét is meg kellett volna állapítania. Ezt a kérdést bírálta Bakonyi Samu is, *ki alakul szempontból kifogástalannak mondta e dologban a kormány eljárását s határozati javaslatot nyújtott be.*

Barta Ödön a jelenvolt képviselők nagy figyelmét mellett fejtegette ki álláspontját. Helyeselte Polónyi előadását s azt az indítványt tette, hogy még az új ülésszak megnyitása előtt tartson a párt értekezletet, melyen az általános politikai helyzet megbeszélésén kívül a párt jövő feladatairól is tanácskozzanak.

Az értekezlet, melynek Nessi Pál volt a jegyzője, így folyt le:

Az elnök jelenti, hogy több párttag kívánságára hívta össze az ülést mert úgy vannak meggyőződve hogy nyomban állást kell foglalniuk a kormánynak azon politikai csehszerű eljárásával szemben hogy az ülésszakot királyi kéziratral berekesztette s az új ülésszak megnyitására idejéről nem gondoskodott.

Polónyi Géza: Napirend előtt személyes kérdésben kért szót. Ő a vasuti sztrájk megszüntetése tárgyában a párt megbízásából járt el. A kereskedelmi miniszterrel folytatott konferenciáról a lapokban olyan tudósítások jelentek meg, mintha ő azt mondogatta volna, hogy a tanácskozáskor eredménytelenség folytán a párt a sztrájk élére állt. Ez nem történt meg, *ezt szöve nem mondta.* Midőn az értekezletnek vége volt és már bucsuzkodtak, akkor mondta a miniszterhez fordulva, hogy megcsináltatok a vasuti sztrájkot, megcsináltatok az általános munkás-sztrájkot s a parlamenti sztrájkot is előidézték. Ez tehát a konferencia után történt. Kijelenti azt is, hogy sem gyorsírók, sem hírlapírók jelen nem voltak. Azért konstatálja ezt, hogy olyan kifejtéseket ne impuálja nekik, melyeket nem tett. Hívatkozik e tekintetben Barta Ödönre. Átvétel után a napirendre, kijelenti, hogy a királynak kétségtelenül joga van az országgyűlést elnapolni és feloszlítani. De az elnapolás tekintetében is meg van a keze kötve, hogy ennek határozott időre kell szólni, a feloszlítás dolgában pedig az van meghatározva, hogy mikor tartozik összehívni. Közögi novum hogy a királyi kézirat nem intézkedik az új ülésszak megnyitásáról. Meggyőződése szerint ez alkotmányvétség és lehetetlenség a királynak azt a jogot adni, hogy úgy intézkedjék, hogy az országgyűlés ne is tudja, mi fog vele történni. A királyt politikai célozatra felhasználni s különösen arra, hogy a kormányt az ellenzék kritikája alól elvonja, ellenkezik az alkotmánnyal. Felhívja a figyelmét arra, hogy a szabadelvűpárt ma este értekezletet tart s ott a kormányelnök a helyzeiről s terveiről be fog számolni. Ez a lista-lex felújása.

Bakonyi Samu: Alakilag nem esik kifogás alá a kormány eljárása de annál súlyosabb beszámítás alá jön politikailag és pedig annál inkább, mert a függetlenségi párt, mely az utóbbi napokban mindent elkövetett, hogy a közérdeket szolgálja, nem lehetett eköszülve a kormány ilyen válaszára. A következő határozati javaslatot nyújtja be:

A függetlenségi és 48-as párt a kormányt azon tényeért, hogy olyan időben, mikor a parlamenti ellenőrzés a kormány rendkívüli intézkedéseit folytató a valódi alkotmányosság követelményei szerint megszaktás nélkül szükséges, nyilván azzal a cézzattal, hogy magát a Ház bíráló alól egyelőre kivonja, a királynak az új ülésszak össze-

hívása nélkül az évi ülészak berekesztését tanácsolta, a leghatározottabban eltilt a e miatt teletelőségre vonni kötelességének tartja.

Barta Ödön: Mindenben megerősíti Polóni e fadását a miniszterrel lelelyt konferencia do gában. A konkrét esere vonatkozólag nézete az, hogy a király kizárta megfelet az alkotmánvna. de azért egy nagy hibában szenved. Nem talá precedenst arra, uabb alkotmányos életünkben, hogy egy ülészakot berekesztettek a nélkül, hogy intézkedés történt volna az új ülészak megnyitására. Vétemen e szerint a mai konferencia időelőtti azért, mert a szabadelvűpárt ma este fog konferenciát tartani, ahol bizonyára igen fontos kiéntések tognak történni, amelyekel mi válaszul nélkül nem hagyhatjuk. Indítványozza, hogy az elnökség keressék el hogy meg az új ülészak megnyitása előtt hivou össze pártértekez etet s erre a párt minden tagja levélben hívják meg s ezen érkezel tárgya az általános politikai helyzet megbeszése s az új ülészakban szükséges teendő megvitatása (Hevesies.)

Visontai Soma: Szen ves természetű kérdésben kénytelen felszoani. Vasárnap reggel megjelentek ná a Grossmann és dr. Godner a szocalista part vezetői s tudára adják, hogy párt uk kora reggel tartott értekezletén elhatározta, hogy ha a kormány a vasutasokkal még aznap békét nem köt, ök szolidaritást válnak a vasutasokkal s a fővárosban azonnal, ma a vidéken is általános munkás sztrákot szerveznek. Felkérték szót, hogy erre figyelmeztesse a kormányt. U ezt a missziót elárította magáról, de a szocalista küdöttek hivatkoztak az órási felelőségre amely őt terhe ni fogja, ha kéremüknek eleget nem tesz. Erre felkereste gróf Serényi Béa államtitkárt s emondotta a szocialisták aiat vele közlötök. Ezu án csatlakozott a bizottsághoz, mely a minisztert felkereste s azon tiben, hogy az bizalmas konferencia, előadta minden megjeg zés nélkül, becsületes szándékkal azt amit a szocialisták neki mondtak. Hozzátette, hogy nincs megvőződve, vajjon komoly-e a szocialisták állása, de kötelességének ismerte az a felelőség szempontjából kööim a miniszterrel. A kiadott hivatalos tudostás is így közli ezt s ennek dacára ugy a bécsi, mint egyes budapesti lapok őt és a űgvetenségi pártot támadják, ami ellen tiltakozik. Minden becsületes komoly ember így teit volna az ő helyzetében.

A part helyesléssel tudomásul vette ezt a nyilatkozatot.

Olay Lajos konstátálja, hogy a pártot folyton gyanúsíták. Szükségese nek tart a, hogy a most fenforgó igen fontos sérelem alkalmából nyomban hozzanak határozatot Elfogadja Bakoni indítványát.

Benedek János, Lukats Gyula, Rath Endre, Sebess Dénes, Visontai Soma, Szatmari Mór és Veres József felszólása után az elnök hároztá emeli Veres következő határozati javas atát.

Az országos függetlenségi és 48-as párt megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a vasutasok munkaszünete ugy ért véget, amit azt pártunk előbbi határozatai s szükségese nek és éelszerűnek teölték meg. Tudnillik: a sztrákolók munkába állottak. Az értekezlet kitezti azon reményét is, hogy ezen ügy tovább intézése egyrészt az állam másrészt a vasutasok méltányos érdekeinek tekintetbevételével, közmege egedésre nyer megoldást. (Általános heies.)

Határozattá emelték ezután **Bakonyi Samu** indítványát ugyszintén elfogadták egyhangulag **Barta Ödön** indítványát. A tarandó értekezleten a legutóbb kiadott mozgósítási parancso s Lengyel Zoltan mentemai ügyét is fogják tárgyalni.

A néppárt értekezlete.

Az országgyűlési néppárt ma este gróf **Zichy János** elnökte lejaat értekez etet tartott. Heyseséssel vették tudomásul, hogy a párt elnöke hozzájárult a vasutasok őt pontban felsorolt kívánalmához. Ezután gróf **Zichy János** következő javaslatot fogadták el:

Mint olyan párt mel nek programja legelsősorban az erkölcsre s a tekintély elvére van alapítva, minden megzavart állami rend helyreállítására irányzou törvényes, méltányos és célravező törekvést és intézkedést erkölcsi befolyásával támogat.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budaapest, április 25.

Minden jel arra mutat, hogy a Jalu folyó mellett nagy dolgok készülődnek. Az oroszok ugyan már azt híresztelték, hogy győzelmet is arattak, de ezt a hírt Szöulből érkezett hivatalos japán jelentés-s-k megcáfolják. Eddig csak az ellenséges előrsök között folytak jelentéktelen csatározások. De minthogy a japánok nap-nap után minden ellentállás nélkül szállítják partra a Jalu torkolatánál csapataikat, kétségtelen, hogy döntő ütközetre készülődnek. A kérdés csak az, hogy az oroszok készek-e arra, hogy komolyan szembezálljanak velük. Pétervári jelentések azt hangoztatják ugyanis, hogy Kuropatkin nem hajlandó semmit sem a véletlere bizni és hogy csak akkor bocsátkozik döntő csatába, ha elegendő hadierőt koncentrált. Mindaddig, valahányszor csatára kényseríti az ellenséget, a döntés előtt elhagyatja és folytonos visszavonulásokkal csalja maga után a japánokat. Ám nagyon valószínűtlen, hogy báró **Kolama**, a japán vezérkar feje ne találjon módot ennek a tervnek megakadályozására és arra, hogy gyors sikerrelk vágja utját az orosz haderő nagyobb-foku koncentrálásának.

Arról, hogy Angolország, mint azt a *Novoszt* jelentette minap, Oroszország és Japán között közvetítőnek lépjen föl, szó sem lehet. Hisz a cár egy, Alexejevhez intézett táviratban határozottan kijelentette, hogy ennek a háborúnak Oroszországnak ázsiai tulsúlyát biztosítania kell és hogy Japán teljes legyőzésével kell végződnie. A háborút ebbe a kérdésbe lehet összefoglalni: ki fog a Csendes-Oceán ázsiai partjain uralkodni, Oroszország vagy Japán? És ennek a kérdésnek végérvényesen kell eldőlnie. Magalkuvásról, egyezkedésről szó sem lehet!

Igy nyilatkozott a cár. De azért dönteni nem ő, hanem a hadiszerencse fog.

A helyzet Port-Arthurban.

Pétervár, április 25.

Az orosz távirati ügynökség portarthuri tudósítójától a következő, e hónap 24-éről kelt jelentést veszi:

A nyugalom itt megteőös. A csapatok, tengerészek és a lakosság az ostromot bámulatos hidegvérrel viselik. A *Petrovavuszknak* Makarov tengernagygyal való esülyesztése nem osökkentette a bizalmat és az abban való reménykedést, hogy Port-Arthur bevehetetlen és a japánok rövid idő múlva való leveretése elkerülhetetlen. Az elmúlt két hónapban Port-Arthurt olyan véde mi állapotba hozták, hogy teljesen bevehetetlen. A szárazföldi és tengeri oldalon levő győngébb pontokat felszerelték, a helyőrséget a legmagasabb orosz szaporotókat és az erősséget minden szükségessel egy évre valóval ellátták. Naphosszat semmi sem emlékeztet arra, hogy a vár ostromál apotban van. A séatéren zeneszó, a közönség sétál, a gyermekek játszanak. Éjjel azonban a város sötétségben van, csak a kikötői világíták meg ényészórók Napközben a vendéglőket és boltokat számosan látogatják.

Pétervár, április 25.

A tett megfigyelések szerint a japánok támadásai net-nakint ismétlődnek Kínaiak előzetesen jelzik azokat, kik a kellő információkat a japánoktól veszik. Ezenkívül gőzösök

jelennek meg angol tudósítókval. A 15-iki ostromnál az új japán hajók egyike, a *Nishin* vagy a *Rasuga* erősen megrongálódott, egy japán cirkáló elsülyedt.

A japánok hadimozdulatai.

Szöul, április 25.

A japán harc vonal Jonganphóól 80 mért-földnyire terjed a Jalu olyam mentén, tíz mért földnyire Vicsu felettig. Az oroszok leg-erősebb pontja Santung mellett van. A Tigris-megaslát ennek a kulcsa. Több sziget, ezek közül egyik Vicsu felett. ottó pedig Vicsu aatt, könnyíti a támadást, mert a tüzérségnek támaszpontot nyujtanak a folyó fedezésére és átépésére. A japánok csapatokat szállítanak partra és *Jönesöngben*, Jonganphó alatt erősítenek. A Jalu északi részén lévő mezei lakosság barmot és élelmiszereket ad el az oroszoknak. Több koreai tisztet, kik annak a gyanujára alatt állanak, hogy az oroszoknak kemül szolgáltak, letartóztattak.

A Daily Mail hajója.

Port-Arthur, április 25.

A *Daily News* haditudósítójától bérelt és felszerelt hajót Port-Arthur előtt feltartóztattak és azonnal visszakötödték a nyílt tengerre. Az erősség környékén minden nyugodt.

London, április 25.

A japán követség táviratot kapott a genzani japán konzultól, mely szerint orosz torpedónaszádok ma a genzani kikötőbe jutottak és az *Eojomaru* nevű kis japán gőzöst, amely mintegy 600 tonna tartalmu, elsülyesztették. Az orosz hajók erre elhagyták a kikötőt.

HIREK

Budaapest, április 25.

— **Személyi hírek.** A dán trónörökös pár leányarvai ma déiben Bécsből Nizzába utazott. — Baró *Call* kereskedelemi miniszter tegnap Abbázisába utazott.

— **A beteg cárnő.** Pétervárról azt táviratozzák, hogy *Alexandra Fedorovna* cárnő beteg. Idegeit annyira megviselték az utóbbi idők háborus eseményei, hogy az orvosok a legnagyobb kiméletet és nyugalmat rendelték s azért egy ideig szó se lehet arról, hogy visszatérjen Pétervárra. Különösen a *Petrovavuszknak* katasztrófája hatott olyan leverőleg a cárnőre, hogy idegei komolyan meg vannak támadva. A cár e hó végén *Zarszkoje Zeloba* utazik beteg nejenek látogatására.

— **Loubet Rómában.** Loubet elnököt nagy ovációkkal fogadják mindenfelé a római hatóságok, de a lakosság is. T guap este fáklýs-menetet rendeztek tiszteletére. A menet este nyolc órakor a Piazza de Popolólól indult el. Megnyitották a testületek és egyesületek küldöttségei. Azután zenekarok következtek, amelyek fölíválta az olasz himnuszt és a *Marsellaset* játszották. A menet elvonult a Kvirinái előtt, majd a Piazza dei Independentenel fölösztött. Az allegórikus csoportok, amelyek résztvettek a menetben, a többi között az ujkor nagy találmányait jelképezték. *Loubet* tegnap a Pantheonban is volt, ahol koszort tett le Viktor Emanuel és Umberto király koporsó árá, azután megátogatta *Margit* özvegy királynét. A kvirinái rancia nagy-követségben tiszteletére harminchattertükü dejeuner volt.

— **Orvosnok a kórházakban.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy illetékes körökben most azzal a kérdéssel foglalkoznak, vajjon az orvosnoket alkalmazkák-e a köz-kórházakban és hogy a érfiorvosokkal e tekintetben egyenranguaknak ismerék-e el az orvosnoket. Az asó-ausztriai helytartóság rendezében hivta fel a közkórházak igazgatósagait, hogy adanak e kérdésről szakvéleményt, mert melót a közoktatási és beülygi kormányok e részben döntene nek, meg ogyják hallgatni az összes illetékes testületek véleményét. Az orvos-

egyetem tanárainak többsége a mellett nyilatkozott, hogy az orvosnők alkalmazandók a kórházakban.

— **Cserépvirág az iskolában.** Sívár, izgalmas dolgokban szinte nap-nap után van részünk, az életért való küzdelem ugyszólván minden érdekűdést lokot, alig akad boldog ember, aki ne hajszolna valamit lázasan. Ilyen viszonyok között valóságos üdülés, amikor a nagy kavargó sivatagjában egy kis derűs, zöld foltocskát pillantunk meg, ahol a poézis árva eseméteje még szelíd virágot hajt. Csaknem meglepetve kapjuk fel a fejünket, amikor azzal találkozunk, hogy valami enyhe gondolat termelt és olyan emberek is akadnak, akik a megvalósítása körül buzgólkodnak. A fővárosi tanács közoktatásügyi osztálya körlevelet küldött szét a külső telkeken lévő iskolák igazgatóinak, hogy jelentsék be április közepéig:

1. hogy a természetrajzi oktatás előjaira milyenfajta növényeket lehetne az iskolával kapcsolatos kerben virágcserepben termelni;
2. hogy minden év március hónapjának folyamán milyen a növényből és hány cseréppel lehetne gyűtemény alakjában szállítani a belső területi iskolák részére;
3. évenként hány belső területű iskolát tudna ellátni az iskolacserepekben termelt növénygyűjteménnyel;
4. a legközelebb szállítható növénygyűjtemény legyzékét is egyidejűleg küldjék be.

Mindez pedig azért történik, hogy az iskola szűke falai közé kerüljön egy kis virágillat, egy kis eleven szín, hogy sok budapesti iskolagyermek ne úgy nőjön fel, hogy a természetet, amelyről tanul, ne csak könyvből, képből és papírosanyagmintából ismerje s hogy igazán természet után rajzolja le a természet némely tárgyait, amelyeket eddig nem természet után rajzolt. Különösen az üvegházzal ellátott külterületi iskolákban szeretnénk télen át annyi növényt nevelni, hogy mikor tavasszal a növénytanítás megkezdődik, akkorra a kiszemelt iskolák az eredeti növénygyűjteményeket már megkaphatják. — Ime, egy igazán kedves és hasznos gondolat, amelynek egyhanguan mindenki örülhet.

— **Gróf Csáky Napoleon merénylete.** Bécsi tudósítók írviratozta, hogy *Mrawenetz*-né, gróf Csáky Napoleon G. örvy áldozatát szombaton délután kibalgatták az országos törvényszéken. *Mrawenetz*-né elhívást kapott a törvényszéktől, hogy lényképezesse le magát abban a ruhában, amelyben a merényletkor volt, de a sebesült asszony nem tehetett meg ezt mert az ötötök egészen elpuztult. A tárgyalások a kártérítések iránt nem vezettek eredményre s így *Mrawenetz*-né a hitelezőkkel egyidejűleg fogja érvényesíteni követelését. *Mrawenetz*-né csak alig bír járni, mert a lábába törődött golyó i mokat és idegeket is összeroncolt. Az orvosok még nem nyilatkoznak gróf Csáky G. örvy elméleti állapotáról. Valószínűnek tartják, hogy a gróf csakugyan összetévesztet e áldozatát mas valakivel.

— **Észtlakodalom Lang Soma** a B. dapesti Köztársasági Társaság tisztelője, és ne s illetet *Fránk G. zena* tegnap ünneplétek gyermeke k es unokák körében ezüstlakodalomokat. A ubi aló párt e a kalomból sokan keresik föl gratulációjukkal.

— **Brutalitás az isko ában.** Felháborító panaszt emelt ma ná nek *Radó Mór*, aki fiával, *Radó Károly*-val együtt jelent meg a szerkesztőségünkben s elmondta hogy *Garai Ede*, a nagymező utcai kereskedelmi iskola tanára a tizenöt éves fiának botjával a fejére csapott. Okot erre az adott, hogy a fiu egy tízperces szünetben kiment a tereméből, holott a tanár ur ezt betiltotta a büntetés mérékét a fiu fején álnató véres daganat mutat a. Erről kü önben dr. *Nagy Kálmán* rendőrorvos már álnetet vest ől. A fővárosi közoktatásügyi osztálya bizonyára a megérdemelt, k melettelül szigorú büntetésben fogja részesíteni

Garai Ede urat. Budapest iskoláinak jó neve nem tűri meg az ilyen bestialis kedvteléseket.

— **Munkás-zendülés Kolozsvárott.** A kolozsvári szocialisták ma négyülést akartak tartani, de a hatóság nem adta meg az engedélyt, sőt plakátokon kérte a közönséget, hogy tekintettel a komoly helyzetre, tartsa magát távol a tüntetéstől. Mintegy 300 szocialista a városháza előtt összegyűlt s tüyüléssel szipolással tüntetett. A rendőrség szétugrasztotta a láruás csoportot s közülök 12 t letartóztatott. Egyiküknél löttött revolvert találtak. Ezt fogva tartták, a többieket szabadon bocsátották. Három rendőr könn en megsebesült. A rend esakabhar helyreállt.

— **Nyilatkozat.** Felkérlettünk a következő nyilatkozat közlésére.

Fenyő Sándor a mai napon ugy az *Egyetértés* szerkesztőségéből mint a lap tulajdonos Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság köte ékéből védképp kivált s ug a szerkesztőségét, mint a lapkiadó társasaggal minden érintkezése megszűnt.

Budapest, 1904. április 25.

Az *Egyetértés* szerkesztőségére, a Magyar Ujságkiadó r. t. igazgatóságára

— **A Dr. yfus-ügy.** Párisból táviratozzák: *Rocheport* Harry, ki tegnapelőtt a Dreyus-ügyben tanukent szerepet a semmiöszték előtt valomásában többek között kijelentette hogy *Val Carlos* marquis volt spanyol katonai attasé az *Intransgeant* szerkesztőségében maga is áruónak mondta Dreyust. Erre kijelent *Val Carlos* marquis egy levélben, hogy soha sem volt az *Intransgeant* szerkesztőségében és senkinek sem mondta, hogy *Dreyus* a bordereau szerzője és egyáltalában senki sem figyelmeztetett a francia hadügyminisztériumi áruásra. Nevével hitvány visszaélést követtek el. Közölte a semmitösztékekkel, hogy a rónesi tárgyalás előtt különösen az ő maga sógora, *Cornellier* ezredes különböző lépéseket tett. Kíván a semmitösztéktől, hogy szembesítsék *Mercier* tabornokkal. Kijelentette, hogy *Rocheport* elien pert ug indítani.

— **Házasság.** Dr. *Mikola Géza* 28-ikán délelőtt tizenegy órákor esküszik örök hűséget *Rácz Luza* kisasszonynak övegy *Rácz Kálmán* leányának a g. őrszigei roma kárho ikus pevánatemplomban.

— **A briganti feje.** Titokzatos esetet jelentenek *Romából*: A *Palermo* mellett *Camarotában* egy rudra tűzött emberi fejet találtak s alatta egy cédulát a következő leírással:

EZ ITT VARSALONÁNAK, A HIRHEDT BRIGANTINAK A FEJE!

A dolog híre csakhamar elterjedt és nagy nyugtalanságot okozott. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak meg.

— **Leckekönyv hamisítók.** Az utóbbi időkben az egyetemmel hallgat k körében nagy on elharapózott a *leckekönyv-hamisítás*. Ennek a dolognak megszüntetésére az egyetem tanács szigorú határozatot hozott amelynek értelmében azt a hallgatót, aki a jövőben leckekönyvet hamisít, két félévre eua-ítják az egyetemről azt a felétet, melyen a hamisítást elkövette, ugyancsak eveszt, a büntetését pedig bevezetik a leckekönyvbe, távoási és végvizonyítványába. A tanács ezt a határozatot teljesítette a valás és köztökta sá miniszt rhez, aki azt jóváhagyólag tudomású vette és az a rendelkezést tőltia meg, hogy súlyosabb beszámítás alá jövő esetekben a küzötöknek még szigorubb fejevemi büntetés s abjanak ki. A miniszt r rendelkezést az egyetem összes épületeiben kifüggesztették.

— **A szegedi sztrájk** *Szegedről* táviratozzák: Kitencvenkét vezetéki munkás ma sztrájkba állt két-két vilzó lönyi 400 munkálan tömeggel a Dugonics-teren nagy botrányt csapott. A katonaság készenléte helyezkedett s erre a zavargás ak vége szakadt.

— **Nagy sikkesztas.** Lembergől táviratozzák, hogy a kereskedelmi és hitelbank *pragndi* fiokánál 4 ezer koronányi nyánvt edzetek tel. A sikkesztó még nem került kére de az intézet vezet őjét ebocsátották álnásából.

— **A fuvarosok sztrájkja.** A fuvaroskocsisok tudvalevőleg tegnap délután tartott gyűlésükön elhatározták, hogy ma reggel ábtaahagyják a munkát. A rendőrség megtiltotta a sztrájkolóknak, hogy a főváros belső területén üssék föl tanyájukat. Ma reggel mégis a Hermina-kerben gyülekeztek a sztrájkolók, körülbelül kétezeren. Ott bizottságot alakítottak dr. *László Jenő* ügyvédjelölt elnöklote mellett. A főkapitány ma újból megparancsolta a sztrájkolóknak, hogy a főváros külső részeiben keressenek maguknak sztráktanyát. Dr. *László Jenő* vezetésével küldött ment a főkapitányhoz azzal a kérésse, hogy engedje meg a Herminakerben való tanyázást. A küldöttséget reggel 9 órákor fogadta a főkapitány, aki azonban nem volt halandó szóba álnani dr. *László Jenő*vel. Azután kemény hangon szólt rá.

- Távozzék, önnel nem álok szóba!
- Szabad tudnom, miért?
- Ön féreg módjára é óskodik a sztrájkoló szegényemberekhez.

Dr. *László* igazgatótan hágyta el a termet, mire a főkapitány kijelentette, hogy a küldöttség kére met nem teljesíti. Kévéssel ezután az a hír érkezett a rendőrségre, hogy a fuvarosok azokat a társukat akik nem hágyták abba a munkát, meg akarják akadályozni munkájuk folytatásában *Rudnay* főkapitány ezért személyesen ment ki a Herminakerbe, hogy feloszlassa a sztráktanyát, amelyet ekkorra már körülfogtak a lovas- és gyalogos-rendőrök. Ezenkívül három század huszár is volt ott, hogy zavargás esetén a rendőrséget támogassa. *Rudnay* főkapitány kijelentette a sztrájkolóknak, hogy a sztráktanyát feloszlatta. Majd felszólította őket hogy rendben békésen oszoljanak szét, mert az esetleges zavargásnak komoly következményei lesznek. A sztrájkolók még kérték a főkapitányt, aki azonban kijelentette, hogy álandó gyűekezést es csoportosulást csak a főváros külterületén tűr meg. A sztrájkolók erre belenyugodtak a változhatatlan s békésen szétszósziotak, ugy hogy rendőri beavatkozásra nem volt szükség.

A főváros tudvalevőleg a budai oldalon házi kezelésben végzi a szemétfuvarozást. A város kocsisai kijelentették, hogy nem osat akoznák a sztrájkolókhöz, s ma is rendben végezték munkájukat. A tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy a fuvarozó munkások lakóházát mielőbb építse meg. A Cséry-féle vállalat kocsisai közül 30 csatlakozott a sztrájkolókhöz. Ezeknek a hejét a vállalat azonnal beöltötte s a szemétfuvarozás egy órá t se késelt.

A sztrájkoló szemétfuvarozók, miután a főkapitány a sztráktanyát feloszlatta, elhatározták, hogy az upesti Szunyogszigetre mennek s ott várják be többi társukat is. Délután már mintegy 4000 sztrájkoló gyűlt egybe a Szunyogszigetre, rendaváros azonban eddig nem történt.

A főkapitány ma a fuvaros-sztrájkot illetőleg a következő hírdeményt tette közzé:

A teherszállító fuvaroskocsisokhoz!

Azon a kalomból hogy a fuvaroskocsisok egy része a munkát beszüntette, szükségét látom annak, hogy a tovább dolgozni akaró kocsisokat figyelmeztessem hogy a rendőrség rendőr, sőt katonai őrség küldésével is köte ességszeruen gondoskodott, hogy minden rendezvényt és erőszakos fellépést megakadályozzon és a munkában álló kocsisokat bárki ellenében megvédelmezze. Figyelmeztetem ezenfelül a sztrájkoló kocsisokat hogy a rendőrség mindazok ellen, akik rendezvényt részvesznek vagy dolgozó társak ellen erőszakos fellépést kísérelnek meg, a legszigorubb eljárást fogja alkalmazni és a büntetőörvényeket ükzők cselekményeken tettenert egyéneket azonnal letartóztatja és átküszeti a királyi ügyészséghez. Budapest, 1904. április hó 25. *Rudnay Béla* s. k., főkapitány.

— **Szerelmi dráma.** *Nagykanizsáról* írják: Az éjjel egy uteni szálótan *Szomorj Jenő*

24 éves vilamos-szereplő agyonlőtte kedvesét egy Gőri Anna nevű 17 éves leányt s ép leányt, azután önmagára lőtt és szörnnyethalt. A fiatalok szerették egymást és mert nem lehettek egymáséi, ezért válasziótták a naált.

— **E. költösten merénylet.** Nagy megbotránkozásal tárgyalják még mindig fővárosszerzőt az alszomorító merényletet, amelyet Fenyő Sándor főszerkesztő követett el szombaton délután az Eskü ut 5. számú házában egy fejlelen uri leányka ellen. A visszataszító merénylet ügye ma újabb stádiumba jutott. A vizsgálóbíró ugyanis elrendelte Fenyő Sándor letartóztatását s megkereste a rendőrséget a letartóztatás foganatosítása iránt. Délután érkeztek vissza az akták a rendőrséghez, ahol Farkas tanácsos, a bűnügyi osztály vezetője, Tóth Jenos fogalmazónak osztotta ki, aki azonnal kiállította az elővezetési parancsot s megbízott két detektívet Fenyő Sándor előállításával. A két detektív egész délután tüvé tette a fővárost Fenyő után, azonban seholl sem találta meg. Kiderült után, hogy Fenyő a ma déli gyorsvonattal elutazott a fővárosból és újat állítólag Bécs felé vette. Hír szerint azzal az elhárítással utazott el, hogy Döblingbe megy s ott felvételi magát az elmegyógyintézetbe. Tudvalevő dolog, hogy a rendőrség Fenyő Sándor ellen a leány apának lejelentésére közzemérem elleni kihágás miatt indította meg a vizsgálatot. Fenyő nagyon szerette volna elutazni az esetet s ügyvédét elküldte a kisleány édesatyjához s kérte hogy vonja vissza a vádat, amennyiben az eljárás csak magánfeljelentésre folytatható. Az apa felháborodással utasította vissza a kérését és kijelentette, hogy semmi körülmények között nem hajlandó visszavonni a vádat Fenyő elutazása előtt minden követ megmozgatott hogy kimeneküljön a kellemeilen helyzetből amelybe jutott. Ma délelőtt kilencóra tájban a miniszterelnöki palotába hajlatot és kiballgatásra jelentkezett gróf Tisza István miniszterelnöknél. A miniszterelnök azonban közölte neki, hogy ilyen embert nem fogad. Fenyő még tovább is erőszakoskodott, mire formálisan kiutasították a miniszterelnök előszobájából. Ugy látszik, hogy Fenyő Sándor eleinte nem vette komolyan sem magát a megbotránkoztató esetet, sem pedig annak következményeit. Erre vall legalább az, hogy szombaton a merénylet napján összekarolt, kékre-zöldre vert arcával elment vacsorázni a Hungária éttermébe. Ekkor pedig már az egész város tudja a szomorú esetet s mindentel megbotránkozással tárgyalják azt. Tegnap, vasárnap reggel pedig megjelent a Pannoniában s mint máskor, a függetlenségi képviselők asztalánál foglalt helyet. A képviselők azonban sorra fölkelték az asztaltól s a laképnél bagyták Fenyőt. Ugy látszik, hogy ezek a körülmények s különösen a miniszterelnöki palotában ma lejátszódtó jelenet ériették meg benne az elhárítást, hogy itthagya a fővárost s szanatoriumba vonul.

— **Vasuti katasztrófa.** Böhmisch-Leipából táviratozzák: Amikor szombaton délután 4 óra után a Böhmison-Leipa felé menő személyvonat Eicht állomás mellett ehaladt a fék, melyet az utolsó napok eszései teljesen feláztattak, lemondta a szolgálatot. A vonat erre legördült a lejtőn, melynek alján a lokomotív a földbe fúródott. Huszonkét ember sérült meg, közöttük néhányan igen súlyosan. A szerencsétenség néhánének közelében több ház erősen megrongálódott.

— **Megözés távolról.** Öt évvel ezelőt történ Doverben, hogy két uri hölgy, John Tanningné és Deaneó akik testvérek is voltak, hirtelen meghaltak. Kiderült, hogy San-Franciscoból, névvelent cukrozott gyümölcsöt kaptak, amely közé arsenikum volt keverve. Az egyik asszony férje, Deane, egész sereg szerelmi viszonyt szót volt, amiért a felesége elválasztatta magát tőle és hazament a szülei-

hez. Deane egyik barátja egy Boskil nevű asszony volt, aki Deane kedvéért elvált az urától és annyira imádta Deaneot hogy mindenáron el akarta véteni magát vele feleségül. Időközben kitört a spanyol-amerikai háborús Deane harctéri tudósítónak ment el. A harctéren tudta meg feleségének és sógorának halálát. Gyanyja rögtön Boskil asszonyra irányult, aki Stocktonban (Kalifornia) tartózkodott. Elfogták és San Franciscoban hosszas tárgya ás után életfogytig tartó fegyházra ítélték. Ügyvédjének sikerült perújítást elérnie, amelynek során azonban nyomról-nyomra újra bebizonnyították Boskil asszony bűnösségét s minden tagadása ellenére újra életfogytig tartó fegyházra ítélték.

— **Tizeves találkozó.** Tormágy István főlkéri azokat a voltosztálytársait akik 1894 június havában a kecskeméti evangélikus református főiskolájában voltak egy üti érettségiztek, hogy június 1-ig lakóhelyüket vele közöljék.

— **Pusztító lavínák.** A Bragelatóban történt lavínakatasztrófa kívül hírek érkeznek más lavinaszerencsélenségről is. A bragei katasztrófának tegnapielőtt estig hatvan halottját ásták ki egy újabb római tudósítás szerint. A svájci Wallis kantonban levő Grengiols melletti lavinazuhanásról pedig a svájci távirati ügynökség nyomán a következőket jelentik: E hó 18-áról 19-ére virradó éjje egy és két óra között az ugynevezett Spitzhornról hatalmas lavina szakadt le, amely a Mühlebach nevű három lakóházából, két malomból, egy pékműhelyből és egy fűrészmalomból álló telepet teljesen elsöpörte. A szemben fekvő Rächenhäuser nevű telepen hatalmas rázkódástát éretek. A lakók azt hitték, hogy házak beomlanak. Az emberek kiugrottak ágyaikból, a szabadba rohantak s látták, hogy a Mühlebach-telep eltűnt a föld színéről. Ugyanekor riadt tel mindenki a szomszédos Grengiols faluban is. Elsőnek a polgármester jelent meg. Egy olyan helyen, ahol tudomása szerint egy ház állott, hangosan felkiáltott a polgármester:

— Étek még?

Elhaló segélykiáltások hallatszóttak erre, miért is tüstént megkezdtek ott a mentési munkálásokat. Egy hattagú családból sikerült is megmenteni az apát, anyát és három gyermeket, egy gyermek halott volt. Az ott lakott husz ember közül még kettőt mentették meg, a többi meghalt. A halottak száma tizenhárom volt de az egyik megmentett gyermek is belehalt később sérüléseibe, egy hogy összesen tizennégy emberélet esett a lavinaomlásnak áldozatul. A halottak legnagyobb részét erősen össze vannak zúzva. A szerencsétleneket ágyukban lepte meg a halál, csak egy asszony huroolt el a lavina körüibe ül száz méternyre. Az asszony a hó és jégtömeg tetejére került. Mellette találtak meg három éves gyermekét. Három esetben az orvos is lapást tizenegyen pedig koponyatörést áladott meg a balái okál. A Rächenhäuser-tep lakói állandó aggodalomban vannak, mert meg lehet, hogy újabb lavina zuhan le.

— **A vasutas-sztrájk áldozata.** A több napig tartó vasutas-sztrájk izgalmai ugy megviseték Fehér Lajos vasuti tisztviselőt, hogy a szerencsétlen ember megőrült. Tegnap délelőtt a Teréz-körúrn örüési rohamában kiabálni kezdett; felsőruháit levette rátámadt a járó-kelőkre s akit elért, azt agyba-löbe verte. Egy rendőr fékezte meg a boldogtalant s a kapitányságra vitte, ahonnan a Lipótmezőre szállították.

Vásároljon osztálysorsjegyet Lukács Vilmos bankházában Budapest, V., Fűrdő-utca 10.
1/1 a 12 K., 1/2 a 6 K., 1/4 a 3 K., 1/8 a 1.50 K.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

Az élesdi vérfürdő.

Élesd, április 25.

A lakosság a tegnapi borzalmas eseményeknek hatása alatt áll és különösen az oláh nép izgatottan tárgyalja a történeteket. Az utóékon azonban esend van, mert a katonaság és csendőrség nem tür semmiféle csoportosulást. Az oláhok túlyomó része szocialista, akiknek torrongása már rég szemet szurt a hatóságoknak. A katonaság kirendelése a függetlenségi párt kérésére történt, mert a párt is tartott attól, hogy a szocialisták meg fogják zavarni a gyűlést és a függetlenségi pártiakat meg fogják támadni. Tegnap reggel az oláhság nagymennyiségű töbnyt szerzett be és még szerencse, hogy a lázongók soraiból csak egy lövés történt.

Amikor Resch csendőrmester a szocialista golyójától találva megnalt és helyettese erre a lauzitát tömeg közé lövetett, iszonyu pánik támadt. Minden oldalról, még a szomszédos házakból is golyók repültek szerteszét, úgy, hogy a menekülő tömeg a földre feküdt hogy védekezzeék a golyók zápora elől. Vannak, akik a függetlenségi pártot is okolják a történetekért. A párt vezetői ugyanis már hosszabb ideje azt hirdették, hogy a mai gyűlésre Kossuth Ferenc is meg fog érkezni, aki magával hozza a katonaság adómentességét. Ezeknek a híreknek felült a tudatlan oláhság, annyival is inkább, mert az ex-ex alatt tényleg nem kellett adót fizetnie. A nag. váradi függetlenségi párt vezériérfa ellenben a szocialista agnatórokat okolják a történetekért.

Élesd, április 25.

A függetlenségi párt végzetes gyűlésén mintegy 2000 szocialista jelent meg, kik a bucsokkal fogadták a függetlenségi párti szónokokat. Ezek, látva a néparadatot, a gyűlést beszűntetnek nyilvánították és visszavonultak, mire a szocialisták a tribünelt elfoglalták. A függetlenségi párt híveit és a hatóságot botokkal és karókkal megtámadták. A rendtartására 16 csendőr volt kivezényelve. A szocialisták borzasztó rivalgások között támadást intéztek a katonaság ellen, kik a tömeget békésen szétoszlatni igyekeztek. Ekkor a tömegből egy lövés dördült el és Resch Mihály járási csendőrmester halálosan megsebesült, de még volt annyi ereje, hogy gyilkosát agyonlője. Erre a csendőrség sortűzet vezényelt, minek következtében a csendőrök mintegy 56 lövést tettek. A tömeg futásnak eredt, 21 halott és 56 súlyosan sebesült a helyszínen maradt. Az elmenekülők közt mintegy ötvenen kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Távirati megkeresésre két század gyalogság érkezett Nagyváradra, kik közül egy létszázadot Révre kellett küldeni, honnan szintén szocialistazendülésről érkeztek jelentések. A huszárok megjelenésével a rend helyreállt.

A megsebesült szocialista oláhok közül ma újban nyolcan haltak meg. A megyei közkórházba, Nagyváradra csak nyolcat tudtak beszállítani. A halottak száma most már huszonkilencre rug. Felnek, hogy még több halotja lesz a tegnapi vérontásnak.

Nagyvárad, április 25.

Az élesdi események híre a nagyvárad szocialisták tegnap este értekezletet tartottak, amelyen kimondták, hogy ma sztrájkkerü demonstrációt rendeznek. Ma reggel az összes szervezett munkások abahagyták a munkát s az üzlettulajdonosokat fölszóltották, hogy botjajukat csukják be. Az üzlettulajdonosok engedelmeskedtek a sztrájkolónak, akik a nagyvárcion gyülekeztek össze és ott elkezdték a sátrakat rombolni. Azután tömegesen kivonultak a Rédey-kerbe. Hozzáuk osatlakoztak a vidékről beözönlött szocialisták is. Rimmler Károly polgármester erre báró Krafft ténparancsnokhoz fordult katonai segítségért. A ténparancsnok azt kérdezte, mivel tudja megokolni a polgármester e kérelmét. Rimmler

ast mondotta, hogy teljesen tudatában van hivatalának. Réminirek kerüngenek a városban és a polgárság megnyugtatót végeztet van szükség a katonaság kivonulására. Erre kivonult a 36. gyalogezred 2 zászlóalja. 2 huszár század és egy honvédszázad és megszállották a nagy-piacot és a kis-piacot, továbbá az odavivő utcákat. A szocialisták erre követséget küldtek a polgármesterhez arra kérék, engedje meg hogy a Rédey-kertben a tegnapi 6 esdiesemények dolgában gyűlés tartassanak amelyen részvevőket és megbotránkságukat tejezzék ki az élesdi események dolgában. A polgármester kezdetben nem akarta megengedni a gyűlés megtartását, de azután mégis megengedte, azzal a kikötéssel hogy csak részvétét tejezheti ki a gyűlés. Dében a polgármester *Schlehmüller* altábornag gyal tanácskozást tartott és a városi vízművek, a villamos-telep és a posta védelmére katonai segítséget kért. A szocialisták erre újabb küldöttségű kérék a katonaság visszavonását. A polgármester kijelentette, hogy ezt csak abban az esetben teheti meg ha a szocialisták békében szétoszlának. E meg is történt.

Ezalatt híre terjedt hogy 3000 oláh szocialista Élesdről Nagyváradra indult és ott rabolni és gyújtogatni ognak. Azt is beszéltek, hogy a szocialisták a postásoktól el akarják rabolni a postacsomagokat a leveleket és a pénzküldeményeket, ami természetesen nagy riadalmat keltett városzerte, de szerencsére, nem történt semmi. Más éjjele meg híre futott hogy a szocialisták Nagyvárad slatt a wolff erdőben gyülekeznek és onnan berontanak a városba. Erre a híre a katonaság készenlétebe helyezkedett. A nagybárdó erdő, amelyet tegnap az oláhok felgyújtottak, még most is ég. A városba öt vidékiek azt beszéltek, hogy a szocialisták Geszten le akarják rombolni a Tisza-család fészékét.

Ésden a nyugalom helyreállt. Kitűdött, hogy száznál több a sebesütek száma, sokan ezek közül kocsni menekültek el, mert fétek, hogy a bíróság kezébe kerülnek.

Resch Mihály nak, a szocialisták golyójától elesett csendőr-örzesternek koporsójára gróf *Tisza István* koszorút küldött ezzel a főirással:

A becsület mezején hősi halált halt derék vitéznek — *Tisza István.*

FŐVÁROS

(*) A főváros új közsöme. A székesfőváros tanácsa ma *Halmos János* polgármester elnöke mellett ülést tartott melyen résztvettek a szakkörök vezetői is. A tanácskozás anyagát a székesfőváros háztartásának rendezésére eredményező intézkedések és egy új nagyobb közsöme megváltása képezte. A fővárosnak a kormány beruházási javaslata alig jutott valamit és így tehát magának kell gondoskodnia a háztartás rendezéséről és egyben meg kell állapítania a halaszthatatlan beruházásokat. Ez érkekezleten auban á lapotkák meg hogy a javaslatokat 6 hónapban belül kell betérjeszteni.

Azután az egyes ügyosztályok nyilatkoztak. A ügyében levő beruházásokról. A központi ügyosztály a huszmi lós kövezési közsöme ügyét sürgeti, mert a mai kövezési rendszer tartóhatatlan s mennél tovább halogatták, annál nagyobb teher hárul a fővárosra. — A közegészségügyi osztály a R kórház lebontását és a központi építését kívánja, hivatkozással arra hogy a kórház utában áll a város fejlődésének s a tároszások évről-évre nagyobb összegeket nyelnek el. — A jótékonyági ügyosztály a központi szegényház megépítését akarja a programba felvéteni mert a jelenlegi szegényházban a viszonyok turhetetlenek. A közlemezési ügyosztály első sorban a központi vásárosarnok kibővítését szorgalmazza, miután azélkül az egész intézmény tökéletlen, rendelkezésének alig tud meg elelni. Kér továbbá új detai csarnokokat s a marhavasárterén és végönidőn több nagyszobrász átalakítást. — A tanügyi osztály egész sereg iskolaeépítést jelentett be, amelyek halaszthatatlanok.

Ugyanigy a többi ügyosztály is és csakhamar kiunt hogy közel száz millió korona újabb kölsöme van szükség.

Nyitlér.

Forman (Chlorformylmenthylather klinikailag kipróbálva, az orvosok által személyi nátha ellenes szerknél jelezte. Könnyű náthánál a **Forman-nyapot** használandó, adaga 40 fill. Erős náthánál, orvosi rendelésre, a Forman-pasztillák, adaga 75 fillér, szagolótűvegésből való felszívás útján. Hatása meglepő, kezdődő bajnál úgyszólván elmaradhatatlan. Kapható minden gyógyszerárban. 127

Hirdetmény.

Mindazon tisztelt vevőknek és osztályorsjegytulajdonosoknak kik a foralmi zavarok következtében a 7-ik osztály hivatalos főhuzási jegyzékét nem kapták meg, hajlandó vagyok az kívánságukra és bárkinek is postafordultalval megküldeni.

Lukács Vilmos, bankház

a m. kir. szab. Osztályorsjáték fő-elárúsítója
Budapest, V., Fürdő-utca 10. sz.

A Budapesti Általános Vilamossági Részvény-Társaság igazgatósága mély fájdalommal jelenti, hogy

Kleiner Ármin ur
igazgatósági tag

f. hó 24-én hosszú szenvedés után elhunyt.

A boldogultnak földi maradványai kedden, f. hó 26-án, délután 4 órakor fognak a kerepesi-uti sírkert halottas házában beszenteltetni és a családi sírboltban örök nyugalomra tétetni.

Budapest, 1904. április hó 25.

Béke és áldás lengjen hamvai fölöt!

A budapesti légszeszgyárak helyi igazgatósága fájdalommal érzelssel tudatja, hogy helyi igazgatótársa, a légszeszgyárak igazgatója

Kleiner Ármin ur

hosszas szenvedés után folyó évi április hó 24-én reggel 5 órakor elhunyt.

A megboldogult földi maradványai folyó hó 26-án délután 4 órakor fognak a kerepesi-uti temető halottas házában beszenteltetni s ugyanott a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Bpest, 1904. évi április 24-én.

Áldás és béke hamvaira!

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem az újáért nem felelős a szerkesztőség.)

SZÍNHÁZ, ZENE

** A Vigszínházban csütörtökön, e hó 28-án mutatnak be a *Katoka hegye mes asszonyt*. *Malonyay* Dezső, a kiváló író háromfelvonásos új szindarabját, amely a fővárosi előkező

világában játszik. A főszereplők *Varsányi Irén, Nikó Lina, Hegedűs, Góth, Fenyvesi, Szerény, Balassa, Tanay és Tapolczay*. — Holnap kedden a *Takirodót* adják, amely *Küry Klára* vendégszereplése folytán leszorult az esti műsorról, de amely iránt az érdeklődés még nem oszlokkent. A darabban *Helbig* szerepét ismét *Góth Sándor* vette át. Hőwent *Tapolczay* Dezső és gróf *Lehdenburgot* *Hegedűs Gyula* átszszja.

** *Kisszínház* Szerdán, csütörtökön és pénteken *Keleti* Juliska, a Magyar Színház tagja lép fel vendégként a városi Kétszínházban a *Színházi botrány* című énekesbuzától fő női szerepében. *Uras* Dezsőnek *Szegesvári útközeli* című darabja naponta 6 1/2 órákor kerül színre.

IRODALOM

○ **Akadémia.** A Magyar Tudományos Akadémia mai összes ülésen *Szenkláry Jenő* szép emlékbeszédet mondott a nyolc év elői elhunyt *Balássy Ferenc* lelet. *Balássy* egyszerű székegy falusi pap volt, aki székegy tanulóival és az őshadani magyar történelmi földrajz kérdésében iri muveivel érdemes munkása lett a magyar kultúrának. Az Akadémia 1872-ben választotta meg tagjának. Az elnököl báró *Eötvös Loránt* azután bejelentette, hogy a vasuti lorgonyzavar miatt a *Wodánier-dij* nyertesei, *Mathas József* (Nagyimihály) és *Marosán Kornel* igazgató-tanítók (Aranyos-Medgyes) nem jelentettek meg az ezerkoronás díjat tehát postán küldk nekik. Majd megemlékezett az elnök *Nátyás Florián* és *Staub Mór*io elhunytáról és bejelentette, hogy a Teletik-dij nyertese e emlékezeti a díjért, így tudódott ki, hogy a jutalmazott mű szerzője *Zigany Árpád*.

SPORT

* **Bécsi versenyek.** (Kilencedik nap) A bécsi tavaszi meeting utolsó ötnapjának programján csupán jelen ékteen a műauok szerepeinek és ennek megfelelően a nevezések is gyengén ütöttek ki. Ennek főleg a vasárnap kezdődő budapesti meeting az oka, mel re az istállóú ajdonosok már most szállítják haza lovaikat, nehogy azokat közvetlen a versenyek előtt tegyék ki az utazás áradamának. A holnapi futamokra jelöltjeink a következők:

- I. *Taral-Mariska.*
- II. *Paprika.*
- III. *Sommerfrische-Blockberg.*
- IV. *Lelle of Hornals-Radius*
- V. *Hams-Lagosta.*
- VI. *Maurer-Ist-Semmeringer.*
- VII. *V. dono-Mias.*

TÁVIRATOK

Közgazdasági táviratok.

Bécs, április 25. (A *Budapesti Napló* teletjeentése.) Eladottak buza szavadéki: 78—82 kg. 8.65—9.15 K. *Rozs,* tót felvidéki 71—74 kg. 6.55—7.— K. *Arpa* morvaországi 7.50—8.50 K. *Tengeri* 5.40—5.60 K. *Cinquantín* 6.—6.5—7.25 K. *Zao* 5.40—6.20 K., válogatott 6.80 korona.

Bécs, április 25. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zariatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 642.—, Magyar hitelrészvény 758.—, Angol-Osztrák bank 279.—, Bécsi bankgyeület 514.—, Union bank 519.50, Lánderbank 424.—, Osztrák-magyar államvasut részvény 641.50, Déli vasut 82.—, Elbavógyi vasut 426.—, Északnyugati vasut részvény —, Dohányrészvény 343.—, Rimamurányi vasmű 494.50, Alapsi bányarészvény 412.50, Májusi járadék 96.80, Magyar koronajáradék —, Osztrák koronajáradék 67.90, Lombard 132.75, Török sorsje yek 117.23, Német birodalmi marka 117.25, Napoleon d'or 19.06.

Berlin, április 25. (Esetiforgalom.) 4%-os magyar aranyjárdék —, Magyar koronajárdék 98.30 Osztrák hitelrészvény 201.90, Osztrák-magyar államvasut 137.60, Déli vasut 14.25 Északnyugati vasut —, Elbavógyi vasut —, Orosz bank egy készpénz 216.— buscht ehradi —, Orosz bank egy jegy —, (Ultimo) Lombard —.

KÖZGAZDASÁG

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 44,50 korona pénzben, 45,60 korona áruban. — Bécsben a szesz szilárdabb. A kontingéntől készáru 46,40 korona pénzben, 46,80 korona áruban.

Városszarak. (Vámos és Bruszt hatóság) közvevők üzleti jelentése a Budapesti Napló részére. — A vasuti sztrájk alatt is sikerült Budapest közlekedésének legsürgősebb szükségleteiről gondoskodni, de természetesen hogy a készletek számos okkiból majd teljesen felhasználattak. Ezért fordulunk t. beküldőkhöz azon kérésrel, hogy a vasuti forgalom küszöbön levő megindításával azonnal küldjék fel irass árúkat hozzánk eladásra úgy reméljük hogy igen kelendő eredményekkel fogunk szolgálni. Különösen keresetek marbanus borjuk, barányok, sertésos, őzek, teavaj és főzővaj, vágott és előbaromfi. Burgonyából nagyok a készletek, ennek ára változatlanul olcsó. Tojás ára 60 koronára hivatott eredeti ládánkent. Bizton számíthatunk t. beküldőink támogatására ezen mozgalmass napokban.

Sertes konzumvásárlási jelentés. (A székesfővárosi serésvásár és közvagóhíd intézése.) Április 25-án. Főhajtás (sszege 55 drb sertés 60 darab süldő. Előző napi eladatan maradvány 94 darab sertés, — darab süd. Összesen 175 darab sertés, 20 darab süldő. Eladatot 51 darab sertés, 22 darab süd. Eladatan maradvány 94 darab sertés, 34 darab süd. A vasár irányzata közepes. Az árak szűrták. Következő árak jegyzeteltek: Zsírsertés Öreg I. r. 300 kilogramm feül — 103 fill-ig. II. rendű 280—350 kilogramm g fillérig. II. rendű selejtezt fillérig. kánló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm feül 104—106 fillérig. fiatal közép 220—300 kilogramm 106— fillérig. fiatal könnyű 220 kilogramm fill-ig. süldő — fillérig malac — fillérig. Husstertés: nehéz 200 kilogramm feül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — 92 fillérig, süldő 98—10 fillérig malac 40 kilogramm fillér. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élcsulyban értendőek.

Bécsi vágómarhavásár (Saját tudósítónk telefontelenése. A st.-marxi központi vásárronokban ma megtartott vágómarhavásárra felhivatott 1234 darab magyar 472 darab galicai, — darab bukoviai, 1650 darab németországi szarvasmarha.

Jegyzések: kilogrammonként 616 sulyban, magyar hizódkör I. rendű minőségű 56—76 fillér, kiv. — fillér, II. minőségű — fillér, kiv. — fill., III. minőségű — fill., galicai hizódkör I. minőségű 10—80 fillér, kivételesen — 84 fillér, II. minőségű fillér, III. tenőségű — fillér; német hizódkör I. minőségű 68—82 fill., kivételesen — 88 fill., II. minőségű — fill., III. minőségű — fillér. Legelő ökrök 52—56 fill., paraszt ökrök — fillér, levágot ökrök — fillér. Bika 60—77 K., kivételesen — korona, tehén 60—77 korona, bivaly — korona 100 kilogrammonként, a togyasztási adóval együtt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest április 25.

Nyugodt hangulat mellett 6000 méter-mázsa buza került a forgalomba, tartott árakon.

Más gabonaművekben nem volt forgalom. Felmondatot 1000 métermázsa zab április 30-ikán leendő átvételre.

Eladott: Buza, Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 85 f., 1700 mm. 78 k. 8 K 27 1/2 f.

Hódmezővásárhelyi: 200 mm. 78 1/4 k. 8 K. 32 1/2 fillér.

Bajai: 100 mm. 75 9 k. 7 K. 92 1/2 f.

Sárvamenti: 600 mm. 76 k. 7 K. 77 f.

Mind három hónapra.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint kész-

pénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként 50 kilogrammonként.

Table with columns for Buza, 50 kilogramm ára, K.-10l, K.-1g, Kilo, 50 kilogramm ára, K.-10l, K.-1g. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bányági, Bécskai, Szorb.

Table with columns for Egyéb gabonaművek, 50 kilogramm ára, K.-10l, K.-1g. Rows include Rozs, Árpa, Kéles, Zab, Tengeri, Repce.

A határidőszület folyamán a következő kötések történetik:

Table with columns for month/year and price. Rows include Áprilisi buza, Májusi buza, Októberi buza, Áprilisi rozs, Októberi rozs, Májusi tengeri, Júliusi tengeri, Áprilisi zab, Májusi zab, Októberi zab, Auguszt. repce.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapítottak meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns for month/year and price. Rows include Áprilisi buza, Májusi buza, Októberi buza, Áprilisi rozs, Októberi rozs, Májusi tengeri, Júliusi tengeri, Áprilisi zab, Májusi zab, Októberi zab, Repce augusztusra.

Delután fel 5 óraker zárul.

Table with columns for month/year and price. Rows include Áprilisi buza, Októberi buza, Áprilisi rozs, Októberi rozs, Áprilisi zab, Októberi zab, Májusi tengeri, Júliusi tengeri, Augusztusi repce.

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde üzlettelennül folyt le, az értékek árfolyamai tartottak maradtak. Az ultimoprolongáció gyors, sima és olcsó elintéztést nyert. Déiben változatlan külföldi jegyzésekre osodens maradt a hangulat és a vezető értékek tartott árakkal zárultak. Valuta és ércáru változatlan.

A helyiértékek piacán nyugodt volt az irányzat.

Előtözsde: Osztrák Hitelrészvény 643.— 643.75. Magyar Hitelrészvény 758.— 758.75. Osztrák-Magyar államvasut 641.75. Rimamurányi vasműrészvény 493.— 494.25 korona. A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 642.80—643.— 642.50. Magyar Hitelrészvény 758.— 758.25—758.—. Osztrák-magyar államvasut 641.75—642.50. Déli vasut 51.—49.—. Rimamurányi vasmű részvény 494.—494.75—494.50 korona. A helyi értékek piaca nyugodt. Kötetett: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 2750 korona. A prémiumületben díjbiztosításokért fizet-

tek: Osztrák hitelrészvényért hoinapra 4.— 5.— korona, 8napra 10—12 korona, 1904. május hó végére 18—20 korona. 1/2 óraker zárul: Osztrák Hitelrészvény 643.—. Magyar hitelbank részvény 758.—. Leszámitóbank részvény 457.—. Rimamurányi vasmű részvény 494.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 642.50. Közúti vasut részvény 674.50. Városi villamos vasut részvény 328.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with columns for Allamadósság, Magyar államadósság, Pénz, Áru. Rows include Arany, med., Koronajárdekek, Koronaj. ultimo, Koronaj. 3/4%, Vaskapu-köl., Koronaj. máj., nov., Budapest fiv., 1897. 4% köics.

Table with columns for Osztrák Allamadósság, Pénz, Áru. Rows include Koronaj. máj., nov., Budapest fiv., 1897. 4% köics.

Table with columns for Egyéb nyilvános kölcsönök, Pénz, Áru. Rows include Budapest fiv., 1897. 4% köics.

Table with columns for Bankok, Pénz, Áru. Rows include Angol-osztrák, Első magyar, Ipar-bank, Piumei hitelb., Hazai bank, Hermes m. ált., Magyar hitelb., Ugyanaz máj., Magyar hitelb., M. agr. és járadb.

Table with columns for Bányák és téglagyárak, Pénz, Áru. Rows include Északm. kőszén, Felsőm. bányas., Jászberényi téglagy., Kőbányai gőztég., Magy. aszfalt.

Table with columns for Köszlekedési vállalatok részvényel, Pénz, Áru. Rows include Adria tengerb., Budapesti közúti, Budapesti közúti, Bpesti vill. vas., Bpesti vill. vas., Ugy. éiv. jegy.

Table with columns for Takarékpénztárak, Pénz, Áru. Rows include Belvárosi, Bpesti III. ker., Bpest-Erzsébetv., Bpesti tkp. és, Erceg. Bpesti.

Table with columns for Különbféle vállalatok részvényel, Pénz, Áru. Rows include Ált.wagonkölcs., Bpesti ált. vil., Békéscsaba r.t., Gyapjum-gyár., Részvényserf., Sertészli. r.t., Spódiujm-gyár., Fiumei r. bány., Gschwindt-féle, szeszgyár.

Table with columns for Biztosító-társaságok, Pénz, Áru. Rows include Bécsi biztosító, Bécsi élet- és járadék birt., Első magy. ált., Fonciere.

Table with columns for Malomok, Pénz, Áru. Rows include Concordia, Els. budapesti, Erzsébet, Lujza.

Table with columns for Vasút- és gépgyár-részvények, Pénz, Áru. Rows include Első magy. gazd., gépgyár., Danubius, Ganz.

Table with columns for Sorsjegyek, Pénz, Áru. Rows include Bazilika, Ugy. oszt. felülb., Bécsvárosi, Pócs-sztr., M. vörös-kereszt, Ugy. oszt. felülb.

Table with columns for Pénznekem, Pénz, Áru. Rows include M. v. oszt. arany, Magy. v. oszt. arany, 20 fre. arany., 20 márk. arany.

Takarékbetétek 4%-al kamatoztatnak.

Ki a fenti értékek iránt érdeklődik, forduljon személyesen vagy levélben hozzánk, hol kimerítő felvilágosítással ingyen szolgálunk. — Ugyanott ezeknek vétele és eladása szigorú napiárfolyamon eszközöltetik. HECHT BANKHÁZ részvény-társaság Budapest.

Ferenciek-tere 6. FIOKI Erzsébet-kört 32. sz.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő áriályamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 46.—55.— korona, vörös aprószemű 40.—43.— korona, vörös erdőnyi —.— korona, vörös bőségi —.— korona, középszemű 46.—49.— korona, nagyszemű 50.—56.— korona, Disznózsir: budapesti 63.50—64.— korona, vidéki —.— korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki —.— korona, városi 4 darabos 52.—52.50 korona, 3 darabos 54.50—55.— korona tüstöt —.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 16.75—17.25 korona, 120 darabos —.— korona, 100 darabos 21.—21.50 korona, 85 darabos 25.50—26.— korona azonnali szállásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.—16.50 korona 100 darabos 20.50—21.— korona, 85 darabos 24.50—25.— korona. Szilvaiz: szlovéniai 14.50—15.— korona, szerbiai 12.50—13.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde kezdetén a magyar vasúti sztrájk befejeződése kedvező hatást gyakorolt az irányzatra, az üzlet folyamán azonban az árjavulás részben veszendőbe ment. A spekuláció a magyarországi (Élesd) véres csendőriben beavatkozás és a magyar parlament küszöbön álló elnapolása következtében tartózkodóan viselkedett. Hítel- és Déli vasútrészvényekben helyi fedezések történtek. A sörpápirokban, csekély kivétellel, nem volt forgalom. Némi érdeklődés mutatkozott a Prága-duxi és Adria tengerhajózási részvények iránt. Az ultimoprolongációnál a bankrepor 3/4 volt, a kulisszban a pénz 3/4—3/4%-on állt.

A déli tőzsdén magasabb berlini jegyzések dacára csekély volt az árhullámzás. Élénk érdeklődés mutatkozott a Déli vasút iránt. Galiciali, Kárpát 116-re, Bustiehrader lit. A. 2700-ra lit B. 1055-re emelkedett. Prágai vasmű 1945. Cseh bánya 1235. Aussig-teplitzi 2240. Brüxi kőszén 620. A magyar képviselőház elnapolása kedvező megítélésre talált.

Zárlat tartott. Bankpapirok keresettek. Prágai vasmű 1947. A magánkamatiab 3/4%-3/4% szálalék.

Bécs, április 25. (Osztrák értékek szárlata.) 4 2/2% papírjárdék 99.60. 4 2/2% ezüstjárdék 99.70—100.45. 4% osztrák aranyjárdék 119.30. Osztrák koronajárdék 99.80. 1880. sorsjegy 152.50. 1864. sorsjegy 258.—. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitelrészvény 642.—. Angoi-osztrák bank —.—. Unionbank 519.—. Bécsi bankgyűléslet 513.75. Osztrák Lánderbank 423.50. Osztrák-magyar bank 1605.—. Osztrák-magyar államvasút 641.25. Déli vasút 81.50. Elbevolgyi vasút 425.—. Dunagőzhajózási társaság 440.—. Alpeisi részvény 411.75. Dohányrészvény —.—. 20 frankos arany 19.05. Cs. kir. arany (vert) 11.34. London váltóár 239.35. Német bankváltók 117.25. Lipótkóhó 315.—. Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Osztrák Lloyd —.—. Török sorsjegyek —.—. Az irányzat üzletelen.

Bécs, április 25. (Magyar értékek szárlata.) 4% aranyjárdék 118.35. Magyar koronajárdék 97.90. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.—. 4% magyar földterhermenesítési kötvény 98.25. Magyar hitelbank részvény 757.50. Magyar nyeregemény-kölcsön sorsjegy 209.—. Magyar leszámítói- és pénzváltóbank részvény —.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény —.—. Rimamurányi vasútrészvény 494.25. Magyar kereskedelmi bank —.—. Magyar cukoripar 1530. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasúti Allami kötvény —.—. Magyar Jézálogbank —.—. Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 25. (Zárlat.) 4 2/2% papírjárdék 100.60. 4 2/2% ezüstjárdék 100.—. 4% osztrák aranyjárdék 101.90. 4% magyar aranyjárdék —.—. Elbevolgyi vasút —.—. Osztrák hitelrészvény 201.90. Magyar koronajárdék 98.30. Déli vasút 14.25. Osztrák-magyar államvasút 137.80. Károly Lajos-vasút —.—. Kassa-oderbergi vasút —.—. Orosz bankjegyek 216.—. Bécsi váltóár 25.25. 4% uj orosz kölcsön 92.40. Magyar vasúti beruházási kölcsön —.—. Török dohány részvény —.—. A pesi bánya részvény —.—. Olasz járdék 103.25. Disconto Commandit 18.40. Magyar hitelbank —.—. Altalános villamosági Edison 214.75. Dynamit Trust 170.40. Gelsenkirchen 211.25. Harpeni 197.30. Laurakohó 240.50. Az irányzat gyengébb.

Páris, április 25. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasút —.—. Uj török konzol 84.—. Egyiptomi járdék 107.77. Osztrák Lánderbank —.—. Párisi

bankrészvény 1105.—. 3% os francia járdék 97.70. 4% os spanyol járdék 83.25. 3% os uj törleszhető járdék 98.45. Crédit foncier de France 681.—. Alpeisi bányarészvény —.—. 4% os 1890. román kölcsön —.—. Görög kölcsön 220.—. Váltó Olaszországra 3/4. Váltó Amsterdamra 206.06. Váltó Brüsszélre 3/4. De Beers 495.—. Chartered 54.75. 5% os bolgár kölcsönvény 418.—. Magyar aranyjárdék —.—. Déli vasút 85.50. Váltó Londonra 25.—.20 Osztrák aranyjárdék 100.75. Török sorsjegy 123.25. Meridional vasút —.—. 4% os olasz járdék 102.90. Otoman-bank 583.—. 3 1/2% os francia járdék —.—. Osztrák földhitelezet 1285.—. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 317.50. 4% os 1896. román kölcsön —.—. Dohányrészvény 371.—. Váltó Bécsre 103.81. Váltó német piacokra 121.65. Rio 1341.—. East Rand 194.—. Randfontein 75.—. Magyar jézálogbank 535.—. Az irányzat határozatlan.

Frankfurt, április 25. (Zárlat.) 4 2/2% os papírjárdék 100.70. 4% os osztrák aranyjárdék 101.90. 4% os magyar aranyjárdék 101.10. Osztrák hitelrészvény 201.90. Osztrák magyar államvasút 137.80. Eszaknyugati vasút —.—. Bustiehradi vasút —.—. Londoni váltóár 204.27. Bécsi bankgyűléslet 130.75. Villamos részvény —.—. 3% os magyar aranykölcsön 84.50. 4 2/2% os ezüstjárdék 100.70. Osztrák koronajárdék 100.—. Magyar koronajárdék 98.30. Osztrák-magyar bank 115.60. Déli vasút részvény 14.20. Elbevolgyi vasút —.—. Bécsi váltóár 25.25. Párisi váltóár 81.53. Unionbank részvény —.—. Alpeisi bányarészvény 206.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, április 25. (Zárlat.) 4 2/2% os ezüstjárdék 100.60. 1860. sorsjegy 153.—. Déli vasút 14.30. 4% os Osztrák aranyjárdék 101.60. Osztrák hitelrészvény 201.75. Osztrák-magyar államvasút 137.80. Olasz járdék 103.—. 4% os magyar aranyjárdék 100.10. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 25. A sertésüzlet irányzata: keresett.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) 116—118 fillér. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 123—124 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 123—124 fillér. Fialat könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillér. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillér. Közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) —.— fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillér. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillér. Közép (páronként 260—320 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillér. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillér. IV. Romániai eredeti (Stach): Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillér. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli sulyban) 122—124 fillér. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 122—124 fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 121—122 fillér.

Sertéslétszám 1904. április 23. napján volt készlet 27.405 darab. — 1904. április 24. napján felhajtott — darab. 1904. április 24. napján elszállított 534 darab. 1904. április hó 25. napján maradt készletben 26.871 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 25. —

Kinevezések. A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök dr. Kerekes Pál és dr. Bassa Ignác belügyminiszteri segédutakat közegészségi segédje ügyelők, dr. blaha Sándor fizetés nélküli belügyminiszteri segédfogalmazót valóságos segédfogalmazóvá kinevezte.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a ujtornavármegyében a petőszinyei anyakönyvi kerületbe Lippper Hermann segédjegyzőt, Nyitravármegyében a bradeki anyakönyvi kerületbe Szopkó Sándor segédjegyzőt, a prasici anyakönyvi kerületbe Prónay Sándor segédjegyzőt a farkasdi anyakönyvi kerületbe Havas Antal segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekévé nevezte.

Pályázatok. Balatonberényben tisztiszereződéses postamesteri állásra május hó 13-ig, — a pécsi ítélőtáblánál irnoki állásra négy hét alatt, — a pólai tengerészeti hadszertárnál tengerész-szolgái állásra május 12-ig adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár. Kedd, április 26. Római katolikus: Killet és Márk. — Protestáns: Márk. — Görög-orosz: (április 13.) Márton. — Zsidó: Jár 11. — Nap kel: 4 óra 37 percker. — Nyugszik: 6 óra 47 percker. — Hold kel: 2 óra 41 percker délután. — Nyugszik: 2 óra 48 percker éjjel. — Hold a földközében 7 órakor délután. A földmívelésügyi miniszter fogad délután 5 órakor. A képviselőház hányaga fogad 11—12-ig. A Műcsarnok tavaszi tárlata nyitva 9 órától 6 óráig. Belépő díj 1 korona. Nemzeti Szalon tárlata nyitva d. e. 8 órától este 8-ig. Belépő díj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság képkiallítása. (Nagy-mező-utca 37.) szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Természetrajzi tár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig. A könyvtár iradalomtörténeti és történelmi kiállítás megtekinthető 1 korona belépődíj mellett 9—1-g. A többi táruk megtekinthető 1 korona díj mellett. A néprajzi osztály (Csillag-utca nyitva 9—1-g) 1 koronáért, a növénytar (Széchenyi-utca 1. sz.) nyitva 9—1 óráig kutatók számára díjtalanul.

Iparművészeti múzeum az Üllői-uton. zárva. Technológiai múzeum nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

A fiktív intézet múzeuma a Stefánia-uton nyitva délelőtt 10 órától 1-g. Belépő díj 1 korona. Egyetemes könyvtár nyitva d. e. 9—12 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-g. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától délután 1-g.

Asztrinciumi díszdobok és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei ut. Helykedő vasút a Pálffy-térről. Mentőgyűléslet helyiségei a Markó- és Solyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-g.

Allkatt a Városigetben nyitva egész nap. Belépő díj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyitára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség ársütéseket is eszközöl) a városigeti iparszarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. sz.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Április 25. —

Table with columns: Állomások, Levegőny., Hőmérséklet, Szél irányja és erője, Felhőzet, Csapadék, Hőmérséklet. Rows include Akna-Szatina, Kisménk, Budapest, Ó-Gyalla, Herény, Zágráb, Fiume, Pécs, Debreczen, Sereg, Arad, Temesvár, Kolozsvár, Vajda-Hunyad, Nagyszombat, Bécs, Prága, Krákó, Tarnopol, Bregenz, Salzburg, Klingenfurt, Lesina.

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D. = dél, É. = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ☉ = eső, * = hó, ☾ = köd, < = zivatar.

Hazánkban igen enyhe idő prakodik. Eső a Tengeremlék kivételével nem volt.

A levegőnyomás eloszlása lényegében változatlan maradt.

Európában az enyhe időjárás még tart és csak szórnyosan voltak kisebb-nagyobb esők.

Küldés: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint eső vagy zivatar várható.

Vizállás.

Table with columns: Apr. 25., Apr. 26., Apr. 25., Apr. 26. Rows include Dunna, Hódv., Várva, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kőrös, Temes, Boga, Ung.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1904. április 26-án.

H. KIR. OPERAHÁZ

Bonci A. vendégfellépéssel.

Rigoletto.

Opera 4 felvonásban.

Mantua hercege Bonci
Rigoletto Takáts
Sparafudis Szendrői
Márgalona Várdi M.
Borsa Gábor J.
Marullo Karpát
Ceprano gróf Hegedűs
Ceprano gróf Pálócyné
Giovanna Beris
Fuschalb Gócsai
Montaron Szemere

UMna:
She.

Heti másor:
Szerdán: A törpe gránátos.
A csavargó és a királyleány.
A babatündér.
Csütörtökön: Fedóra.
Pénteken: A sevillai borbély.
Szombaton: A hűgönötök.
Vasárnap: Fedóra.

VIGSZÍNHÁZ

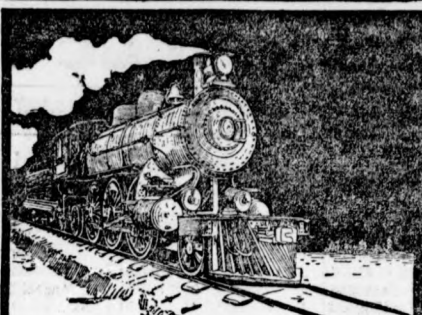
Takarodó.

Dráma 4 felvonásban.

Személyek:
Volkhardi Balassa
Klári Gaszi
Leuffen Tanyai
Holbig Góth
Bannewitz Országh
Höwen Tapolczai
Minalek B. erómi
Paschke Kaszálcsy
Leichenburg Hegedűs
Spies Dayka

Kedzete 7 1/2 órákor.

Heti másor:
Szerdán: Takarodó.
Csütörtökön: Katóka kegyelmes asszony (előszőr).
Pénteken: Katóka kegyelmes asszony.
Szombaton: Katóka kegyelmes asszony.
Vasárnap d. u.: A királynő ferje. Este: Katóka kegyelmes asszony.

Utazási sorsjáték.

Huzás már május 1-én!
Főnyeremény:
Utazás a föld körül.
Egy darab 2 kor., öt darab 9 korona, tíz darab 17 korona.
A nyeremények kívánatra kisorsolhatók.
Minden sorozat kibuzathat.
Kapható a magy. kir. Államvasutak központi menetjegy-irodáiban Budapest, Vigadó-tér 1., banküzletekben és dohányzószobákban.
Kérjen ingyen felvilágosítást.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Utazás az özvegység felé.

Vígjáték 3 felvonásban.

Személyek:
Ellen Mócsy Márkus
Bogdán Ágota Alszeghy
Denk Iván Naday
Tusnády Császár
Kugosi dr. Gál
Erika Várdi
Seres Kajetán Horváth
Sztócs dr. Rózsaszeghy
Sziklai Mánd Boross
Kiza, felesége Heilvey

Kedzete 7 órákor.

Heti másor:
Szerdán: Bizánc.
Csütörtökön: Egyenlőség.
Pénteken: Bizánc.
Szombaton: Miss Hobbs.
Vasárnap d. u. Clemencian.
Este: Miss Hobbs.

KIRÁLY SZÍNHÁZ

L. Komáromy Mariska m. v.

A főkonzul.

Operett 3 felvonásban.

Személyek:
Schiller Körmeny
Gueztáv Mihályi
Ferrari Gyöngyi
Lori Komáromy
Sparaducci Ferenczy

Kedzete 7 1/2 órákor.

Heti másor:
Szerdán: A főkonzul.
Csütörtökön: A főkonzul.
Pénteken: A főkonzul.
Szombaton: A főkonzul.
Vasárnap d. u.: A főkonzul.
Este: A főkonzul.

NÉPSZÍNHÁZ

Katalin.

Nagy operett 3 felvonásban.

Személyek:
H. Katalin Hegri
Gr. Guraoklj Strmal
Buranov Iván Pázmány
Trojkor Fedor Marosi
Alekszej Nagy
Sunderland Ujvári
Dacokov Jakab
Mária Kaposi
Olga Janos
Télsmaque Kiss M.
Daplesz Góth
Anics Harmath
Gregor Israel
Tissi Deili

Kedzete 7 1/2 órákor.

Heti másor:
Szerdán: Kornevillai hangok.
Csütörtökön: Suhano.
Pénteken: Kaszka gróf.
Szombaton: Kornevillai hangok.
Vasárnap d. u.: Piros bugyellária. Este: Suhano.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A rikkancs.

Operett 3 felvonásban.

Személyek:
Marlington gyáros Holta
Lillan a felesége Horváth
Edith, a leánya Garzó
Kriekó Gireth
Mári a felesége Szekelmé
Földi, rikkancs Sziklai
Snausbart kapitány Fenyéri
Seredi mérnök Szabó
Gusztai Szentgyörgyi
Perjesi Gómbóri

Kedzete 7 1/2 órákor.

Heti másor:
Minden este: A rikkancs.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Japán.

Kedzete 7 1/2 órákor.

Heti másor:
Szerdán: Japán.
Csütörtökön: Japán.
Pén eken: Japán.
Szombaton: Japán.

FOVAROSI ORFEUM

VI. Nagymező-úton 17.
Ma és mindennap

A kinos véletlen

(L'atraque nocturne)

francia színmű 3 képpben. Ira A. de Lorbe és Hesson Forestier.

Párisban, Londonban és Bécsben több mint 1000 előadást ért.

A Műkerben reggel 5 óráig Veres Elek színgyűjteménye hangverseny.

Fogak

egy egyesek, úgyisintén teljes fogorvosok szájpádlas nélküli, rágószék használható, 10 évi jótállás mellett. Tanítók, hivatalnokok és katonáknak 40-százalékos olcsóbban.

Fogműtétek, gyökérhuzás fájdalom nélkül.

Koos M. cs. és kir. szab. műfogterem
Budapest, Kerepesi-ut 34., a Rékus-kórházzal szemben.

Harisnyavilág.

Lukács M. Budapest,
IV. ker., Kilyó-utca 5. sz.
Speciális harisnyá különlegességi üzlete. Legelőcsőbb bevásárlási forrás. Női, férfi és gyermek-harisnyákban és gyermeklábtűk (Sockerlik)-ban óriási választék. Határozott olcsó árak.

Osztálysorsjegyeket:

Következő sorszámokból ajánlunk

2901-től 2950-ig nyolcad részekben.
34951-től 34975-ig " " "
51578-től 51600-ig " " "
72801-től 72850-ig negyed " " "
1/3 darab 1 kor. 50 fillér. 1/4 darab 3 korona.

Pless és Krausz

banküzlete, a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye
Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz.
Leggyorsabb, legelőzékenyebb kiszolgálás!

Finom arany karlancok és jeggyűrűk

uri- és nőgyűrűk, briliáns, opál, igazgyöngy nyakláncok, a legújabb választékban, bannatos olcsó árak mellett!

Schönwald Imre
ékszergyárosnál
PÉCNET
szerezhetők be.

Nagy képes árjegyzék ingyen!

Olasz vörös sorsjegy.

Kapható 36 havi részletfizetésre

Havi befizetés:
1 darabra ----- 2.-
2 " ----- 4.-
3 " ----- 5.95

Már az első részlet és 35 fillér portó ellenében megkötődő a sorsjegyek sorozat és számtal tartalmazó részletlevelet. Két részlet egyszerre való beküldésénél a harmadik részlet is nyugtáztatik, tehát egy részlet ingyen.

FLEISSIG BANKHÁZ, Bpest, Erzsébet-körút 2.

Azonnali játéklöz.

Zinnowitz

Kelet-tengeri fürdő

szép, kavicsatlan part, közvetlenül mellette elterjedő lomb- és fenyveserdővel. A jelenkor minden követelményének megfelelő. Az utolsó esztendőben számos javítás és új építkezés. Telefon-hivatal: Zinnowitz 1. sz. Prospektusok a fürdőigazgatóságtól és Budapestben Ullmann és Seligmannál, József-tér 8

Legszebb ajándékok a tavaszi és nyári idényre!

Eredeti angol kosztüm szövetek 1 frt 15 kr.-tól feljebb. Grenadin és Etanin 1 frt 50 kr.-tól feljebb. Francia „Phantasia” szövetek 2 frttól feljebb. Matinée és Blouse szövetek óriási választékban. Gyönyörű minták 65 kr.-tól feljebb. Francia batizet 28 kr-tól feljebb. Ruhavásznak és mindennemű mosórua ajándékok meglepő választékban 24 kr.-tól feljebb.

Weiner Mátyás

női divatruházában
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 3. sz.
Kirákatam naponta a legeredettebb ajándékot mutatják be, s ezért ajánlom a hölgyeknek ezek megtekintését.
Vidékre minták ingyen és bérmentve.
Kéretik a megmítázandó cikk megnevezése.

Stein fürdő

Krajnában, Laibach mellett a cs. kir. Államvasutak állomása.
Fizikai-dietetikus gyógyintézet.

Vezető orvos: Dr. Raabe Rudolf.

Viz-, lég- és nap-gyógyintézet „Wallischhof“

Brunn-Enzersdorf, a Déli-vasút mentén.
Pompás fekvés egy magaslaton, mérsékelt árak, jó eredmények a legtöbb betegségnekél.
Prospektusok ingyen.

Grand Hotel Misurina

CADORE-ban, Olaszország 1800 m. a tenger színe fölött.
Vasuti állomás: Toblach, Pustertal.
Idény: június 15-től október 15-ig.

Posta, távíró, orvos, fürdők a fogadónál, villamos világítás, központi fűtés, lift stb. Értékesítőkori és szobamegrendelésért május végéig tessék az új igazgatóhoz Omarini Arthur urhoz Mentone, „Hotel Anglaise” fordulni, június 1-től kezdve pedig Misurina-ba. Félvilágosításokkal szolgál még társunk Jos. A. Rohrercher, Hotel Germania, Toblach-ban.

BUTOR

felújított olcsó és jó kivitelben kapható butoriparomnál
POLITZER BÉLA BUDAPEST
VII., Klauzál-utca 32. szám, az István-tér mellett.

Nodusin Aranyér-balszam.

Tökéletesen és biztosan gyógyítja egy a vak, valamint a nyitott aranyeret. — Elismert levelek. — Készült:
Nagy Kálmán gyógyszerész, Nyiregyháza.

Kapható az Szezes gyógyszerárterekben Fővárt: Török József és dr. Egger Leó gyógyszerárterében Budapest. Ára használati utasítással együtt 4 korona, bérmentes küldéssel postán 5 korona.

Pénzkelesön

hazra, telekre, földbirtokra és örökségre második és harmadik helyű betáblázás mellett is a legkedvezőbb feltételek mellett gyorsan kapható. Értékesítést ad:
Grünfeld Samu, Budapest,
Király-utca 23. sz.

„Önműködő kapcsoló berendezés tengelyek számára“

című, 1901. január 28-ról kelt magy. szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatokat „W. L. 2341” jel. alatt továbbít Mossó Rudolf Bécs, I., Seifertstraße 2.

Török Szerencse-Naptára.

Alanti számok CSAKIS NÁLUNK kaphatók. |

Mikor van születésnapom? Mindenki kísérelje meg szerencsését a születésnapja mellé jegyzett számmal.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 109026	1 3220	1 4070	1 83540	1 103029	1 83336	1 40780	1 109002	1 41936	1 41925	1 40780	1 83400
2 71960	2 40748	2 44371	2 109017	2 41904	2 109019	2 109030	2 38903	2 59155	2 83336	2 109030	2 109022
3 3068	3 80951	3 81124	3 83-67	3 83363	3 38209	3 80003	3 40473	3 103029	3 109919	3 80003	3 38903
4 13551	4 108333	4 109001	4 109024	4 109023	4 73024	4 4070	4 83540	4 41904	4 38209	4 4070	4 40473
5 40734	5 58367	5 38280	5 84313	5 109026	5 3220	5 44371	5 109017	5 83336	5 73024	5 44371	5 83540
6 80473	6 86071	6 59018	6 1000-6	6 71960	6 40748	6 81124	6 83367	6 109023	6 3220	6 81124	6 109017
7 101982	7 109004	7 86066	7 85101	7 8068	7 80951	7 109001	7 109024	7 109026	7 40748	7 109001	7 83967
8 57295	8 41526	8 109027	8 86033	8 13551	8 10-333	8 38280	8 84313	8 71960	8 80951	8 38280	8 109024
9 89815	9 4952	9 81529	9 109031	9 40734	9 58367	9 59018	9 109016	9 3068	9 108333	9 59018	9 84313
10 107271	10 59082	10 5498	10 81133	10 80473	10 86071	10 86036	10 85101	10 13551	10 58367	10 86066	10 109016
11 81246	11 109011	11 40251	11 4962	11 1019-2	11 109004	11 109027	11 86033	11 40734	11 86071	11 109027	11 85101
12 4093	12 38273	12 109014	12 42584	12 57295	12 81526	12 81529	12 109031	12 80473	12 109004	12 81529	12 86033
13 42576	13 81569	13 38993	13 81147	13 89315	13 4952	13 5498	13 81193	13 101982	13 81526	13 5498	13 109031
14 109005	14 8562	14 88092	14 109003	14 107271	14 59082	14 40251	14 4962	14 57295	14 4952	14 40251	14 81193
15 38257	15 109008	15 13557	15 59538	15 81246	15 10-011	15 109014	15 42584	15 83915	15 59082	15 109014	15 4962
16 81541	16 41949	16 59032	16 41932	16 4093	16 38273	16 38993	16 81147	16 107271	16 109011	16 38993	16 42584
17 6124	17 88161	17 109021	17 81538	17 42576	17 81569	17 82092	17 109003	17 81246	17 38273	17 83092	17 81147
18 40790	18 40494	18 83168	18 6107	18 109005	18 8562	18 13557	18 59538	18 4093	18 81569	18 13557	18 109024
19 109007	19 109025	19 40705	19 59096	19 82577	19 109008	19 59032	19 41932	19 42576	19 8562	19 59032	19 59538
20 83152	20 41914	20 83062	20 109006	20 81541	20 41949	20 109021	20 81538	20 109005	20 109008	20 109021	20 41932
21 25005	21 59582	21 109012	21 41938	21 6124	21 83161	21 83168	21 6107	21 38257	21 41949	21 83168	21 81536
22 44375	22 109015	22 59126	22 83103	22 40790	22 40494	22 40705	22 59096	22 81541	22 83161	22 40705	22 6107
23 109010	23 41930	23 86040	23 13573	23 109007	23 109025	23 86032	23 109006	23 6124	23 40494	23 86062	23 59096
24 83326	24 83944	24 109028	24 59052	24 83152	24 41914	24 109012	24 41938	24 40790	24 109025	24 109012	24 109006
25 109089	25 83344	25 38977	25 109013	25 25005	25 59582	25 59126	25 83103	25 109007	25 41914	25 59126	25 41938
26 38205	26 109020	26 83350	26 83133	26 44375	26 109015	26 86040	26 13573	26 83152	26 59582	26 86040	26 83103
27 41925	27 40780	27 109022	27 40717	27 109010	27 41930	27 109028	27 59052	27 25005	27 109015	27 109028	27 13573
28 83336	28 109030	28 83400	28 10-018	28 83326	28 38944	28 38977	28 109013	28 44375	28 41930	28 38977	28 59052
29 109019	29 80003	29 109002	29 41936	29 109089	29 83344	29 83350	29 83183	29 109010	29 38994	29 83350	29 109013
30 38209	30 38903	30 38903	30 59155	30 38205	30 109020	30 109022	30 40717	30 38205	30 83344	30 109022	30 83183
31 73024	31 41473	31 41473	31 41473	31 40925	31 40925	31 83400	31 109018	31 109018	31 109020	31 109020	31 40717

Török A. és Tsa

BANKHAZA

Budapest

MÁR SOKAN SZERENCSESEK LETTEK NÁLUNK VÁSÁROLT SORSJEGYVEL. KISÉRELJE MEG ÖN IS SZERENCSEJÉT NÁLUNK.

Legnagyobb osztályosorsjegy üzlet.

Központ: VI., Teréz-körút 46/c.

Fiókok: V., Váci-körút 4. IV., Múzeum-körút 11., VI., Erzsébet-körút 54. szám.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

1/1	eredeti sorsjegy	12 korona.
1/2	"	6 "
1/4	"	3 "
1/8	"	1.50 "

Fenti számok esetleges biztosítására azonnali megrendelést kérünk, legkésőbb azonban 1. év május hó 4-ig.

ITT LEVAGANDU!

Tek. Török A. és Tsa bankházának, Budapest.

Szíveskedjék a magyar kir. szab. osztályosorsjáték I. osztályához eredeti sorsjegyet küldeni a hivatalos tervezet csatolása mellett.

Az összeg..... { utánveendő bankjevelekben (postabélyegekben) mellékelve postautalványokkal küldöm. (A nem kívánt törlesztés.)

Vezeték- és keresztnév.....

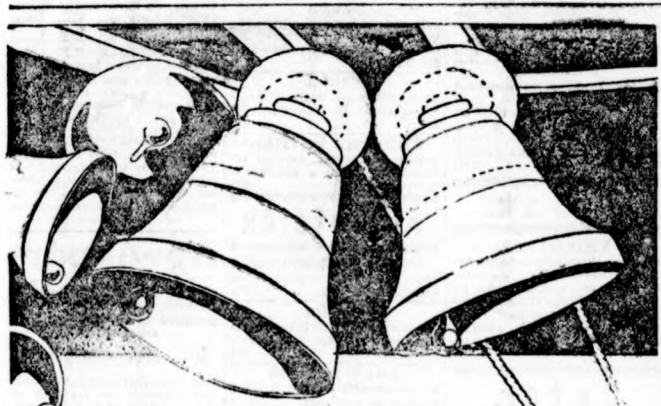
Lakhely..... Megye..... Utolsó posta.....

A legszerencsésebb naptár.

Ezen számú osztályosjegyek csak Királyfi és Társa bankházában kaphatók.

Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt	Szept	Október	Novemb	Deczemb.
1 20251	1 100542	1 29399	1 91250	1 4440	1 36852	1 92340	1 40056	1 106583	1 99510	1 32620	1 84540
2 56605	2 91243	2 107511	2 62486	2 106502	2 52484	2 55990	2 106506	2 10974	2 10983	2 81806	2 36839
3 10951	3 32930	3 42703	3 106532	3 42743	3 106554	3 80196	3 4433	3 92809	3 79348	3 62456	3 106530
4 4432	4 102404	4 10608	4 78948	4 107613	4 20251	4 78942	4 62406	4 22940	4 61251	4 106524	4 78944
5 62454	5 106587	5 106551	5 62809	5 106467	5 55208	5 92838	5 55251	5 36835	5 48305	5 107924	5 91259
6 75941	6 43350	6 52485	6 51883	6 106564	6 91256	6 78932	6 107507	6 20252	6 55038	6 49734	6 55618
7 48328	7 62823	7 84527	7 106528	7 10692	7 10692	7 102497	7 92940	7 75941	7 30281	7 20281	7 84523
8 80176	8 36852	8 36854	8 42768	8 81806	8 4480	8 106501	8 20253	8 42743	8 62480	8 10287	8 32005
9 92807	9 106524	9 62451	9 107524	9 91297	9 106536	9 36853	9 105597	9 106555	9 42740	9 91259	9 54527
10 78913	10 52425	10 81890	10 48240	10 107505	10 42705	10 62489	10 42747	10 19851	10 50913	10 84532	10 92802
11 82904	11 107811	11 106530	11 106550	11 55611	11 52456	11 42706	11 16856	11 16856	11 16856	11 55621	11 106532
12 42734	12 107502	12 46308	12 84502	12 22499	12 36859	12 84540	12 36854	12 55612	12 16973	12 4432	12 102474
13 107507	13 36855	13 92846	13 106543	13 44008	13 92808	13 32439	13 84547	13 55623	13 106551	13 81251	13 52480
14 36852	14 92835	14 55623	14 81022	14 106573	14 55612	14 106548	14 106542	14 106851	14 16998	14 78950	14 20259
15 55621	15 106555	15 32025	15 16982	15 32025	15 55621	15 32015	15 81851	15 107513	15 84525	15 92840	15 48343
16 48323	16 4480	16 91256	16 16983	16 62490	16 91251	16 36856	16 91290	16 36831	16 16990	16 81853	16 80176
17 106574	17 10698	17 42737	17 32031	17 80179	17 36857	17 16978	17 78944	17 91257	17 91257	17 84547	17 32024
18 106548	18 82915	18 106528	18 42734	18 106544	18 106507	18 40071	18 52455	18 36832	18 92807	18 106507	18 4433
19 32006	19 106571	19 106559	19 106574	19 106553	19 81892	19 84519	19 55611	19 106600	19 36859	19 102460	19 106550
20 92848	20 36859	20 4433	20 91290	20 55629	20 48343	20 92802	20 42748	20 55621	20 55620	20 48337	20 42703
21 91251	21 62491	21 16996	21 65021	21 32031	21 20281	21 107506	21 48350	21 48350	21 62483	21 48347	21 16962
22 62462	22 106300	22 62464	22 84437	22 78913	22 10687	22 48338	22 42730	22 92846	22 81858	22 84573	22 20259
23 102475	23 20273	23 46510	23 81850	23 92840	23 106548	23 84523	23 54928	23 81890	23 36853	23 78924	23 16969
24 46502	24 4440	24 32035	24 81853	24 106524	24 106524	24 10908	24 105232	24 102461	24 84568	24 55622	24 55296
25 55618	25 48849	25 92811	25 84508	25 107511	25 42740	25 81884	25 102492	25 106533	25 52465	25 55601	25 52475
26 92825	26 36853	26 55613	26 106520	26 106587	26 36890	26 55603	26 92823	26 36847	26 45058	26 92846	26 84537
27 91267	27 106588	27 20258	27 106560	27 16974	27 4432	27 16991	27 20271	27 42737	27 55621	27 81828	27 32028
28 30196	28 106506	28 106506	28 55615	28 92819	28 81	28 48308	28 82847	28 102404	28 28148	28 106548	28 20258
29 106533	29 48347	29 48347	29 55626	29 42747	29 55626	29 106528	29 14259	29 20259	29 32015	29 106552	29 106589
30 106533	30 36856	30 36856	30 20259	30 62482	30 20273	30 106571	30 106530	30 80173	30 20272	30 106556	30 78913
31 20281	31 4449	31 4449	31 36872	31 36872	31 36872	31 91253	31 102475	31 102475	31 42706	31 106510	31 106510

Születése vagy névnapja melletti számot rendelje meg **csak**
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA bankházában.
 Budapest, VI. ker., **Andrássy-ut 60. sz.**
 Árak az I-ső osztályra: egész sorsjegy 12 kor., I fél 6 kor., I negyed 3 kor., I nyolcad 1 kor. 50 fill.

Gingaláng, Gingaláng!
 Csendül a hirharang!
 Ha szerencsés akar lenni
 Hecht bankháznál kell megvenni
SORSJEGYÉT
 ott a tét mindenkinek hozhat
PÉNZT és SZERENCSET
Huzás már május 17-én és 18-án.

Sorsjegyárak: **Égész 12 kor., Fél 6 kor., Negyed 3 kor., Nyolcad 1 kor. 50 fill.**
Hecht Bankház Részvénytársaság
 Budapest, Ferenciek-tere 6. Fiók: Erzsébet-körút 32. szám.

Nagy butoreladás
 készpénz és hitelre
Dósa Kálmán Budapest, Kerepesi-út 28.
 félémelet.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Butor
 feltűnő olcsó és jó kivitelben
 részlete
 készpénzért nagy választékban
GONDA S.
 butorraktárban, István-ter 7.

Németh József szabómester
 II., Lánchíd-utca 2. (saroklét).
 Készít divatos urilöltönyt vagy felöltőt 11 forintért,
 nála választott szöveteiből 18 forintért.
 Mintát kívánatra szakemberrel a házhoz küldi.

A Kalap-király
 Ellismert specialista 3., 4., 5. koronás fűrés és női
 élszöngő kalap-átöltönetekben. Budapest, IV.,
 Eskü-ut 6, Klotild-palota.

Magy. kir. dohányjövédéki központi Igazgatóság.
 18740. sz. 1903. V. ü. o.

Építési árlejtési hirdetmény
 a szepesbélai dohánygyár végleges elhelyezésére szolgáló
 épületeknek szükséges **átalakítások összes munkálatainak**
biztosítására.
 Az összes költség Huszonkettőezerháromszáznyolcvanegy
 (22381) korona 86 fillérben, a befejezésének ideje pedig folyó
 évi augusztus hó 31-ére állapított meg.
 Az ajánlatnak az összes munkálatokra ki kell terjednie és
 abban kijelentendő, hogy vállalkozók kizárólag csak belföldön
 termelt anyagot (gyártmányt) fognak felhasználni, valamint
 hogy az itteni határozmányokat, az általános szerződési és
 részletes vállalati feltételeket ismerik és elfogadják.
 Bánatpénzül az ajánlati összegnek 5%-a készpénzben vagy
 letéti jegyekre alkalmas értékpapírokban az állampénztárnál
 (IX. Fővámház) vagy valamely adóhivatalnál teendő le és a
 letétjegy a lezárt ajánlatához csatolandó.
 Az ivenként 1 koronás bélyeggel ellátott, magyar nyelven
 szerkesztett s lepecséselt ajánlat elként címezve:
 „Ajánlat a szepesbélai dohánygyár építkezési munkáira“
f. é. május hó 7-én d. e. 10 óráig
 a midőn a nyilvános árlejtés is megtartatik a dohányjövédéki
 központi igazgatóság (II. Iskola-utca 13.) segédhivatalában
 adandó át vagy bérmentve postán küldendő be.
 E feltételektől eltérő, vagy elkésett, vagy tévítáratlag tett
 vagy letétjegy nélkül, vagy letétjegy helyett készpénzzel érke-
 zett, valamint pótajánlat figyelembe nem vétetik.
 Az itteni határozmányok, általános és részletes feltételek
 és a műszaki műveletek ezen központi igazgatóságánál meg-
 tekinthetők. Költségvetést 1 (egy) kor. a segédhivatal és a
 szepesbélai dohánygyári vezetőség ad.
 Budapest, 1904. április 6.
 M. kir. dohányjövédéki közp. Igazgatóság.
 (Utányomás nem díjaztatik.)

Minden az egykori beiktatás... 4 fillér.

ÁRÓHIRLETÉSEK

A hirdetésnek díjmentesen ad... VIII. Kerepesti-ut 25. sz.

Kiadóhivatali telefon-sz.: 54-39

Értesítésként telefon-sz.: 56-12.

Levelezés.

Régi. Fűnkédes nagyvíz... 19408

Földhírtokos.

Cím itt közölhető... 19399

Egy nagyon... 19399

Melyik csinos... 19401

As általad... 19394

Bizalomnak... 19396

Vigszínház... 19391

Intelligencia... 19398

Független hölgy... 19393

Ősnál... 19403

Ősnő róza 17... 830

M. A. V... 19388

Városi foglalkozás... 19399

Betöltendő állások... 19387

Egy ügyes... 19387

Magánintézkedés... 19399

Keresek... 84

Mindenes... 88

Munkálatok... 87

Ingeny lakás... 19409

Kézi leányt... 332

Gyermektelen... 332

Szabónőnél... 336

Mindenes szakácsnő... 332

17-18 éves lány... 332

Ügyes... 334

Állást keresők... 332

Hivataliszolgának... 332

Hosszu, jó... 332

Festőművész... 332

Mindenes nő... 330

Óktatás... 330

Kávészarnok... 791

Tejcsarnok... 791

Körma... 791

Dohánytözsde... 793

Tejcsarnok... 793

Körma... 793

Szatócsüzet... 793

Fodrász üzlet... 793

Vendéglő... 793

Körma... 793

Fűszerkereskedés... 794

Vendéglő... 794

Körma... 794

Közölcés... 794

Tejcsarnok... 794

Körma... 794

Fűszerkereskedés... 794

Vendéglő... 794

Körma... 794

Fűszerkereskedés... 794

Vendéglő... 794

Körma... 794

Fűszerkereskedés... 794

Vendéglő... 794

Szatócsüzet... 743

Kávémerés... 743

Kil üzlet... 743

Dohánytözsde... 743

Vendéglő... 743

Fűszerkereskedés... 743

Kávémerés... 743

Sör- és borház... 743

Fűszerkereskedés... 743

Pékfőző... 743

Házak... 743

Vilattelkek... 743

Butor... 743

Üzlettem áthelyezése... 743

Házak... 743

Vilattelkek... 743

Butor... 743

Üzlettem áthelyezése... 743

Házak... 743

Vilattelkek... 743

Butor... 743

Üzlettem áthelyezése... 743

Házak... 743

Vilattelkek... 743

Butor... 743

Üzlettem áthelyezése... 743

Házak... 743

Vilattelkek... 743

Butor... 743

Üzlettem áthelyezése... 743

Házak... 743

Vilattelkek... 743

Butor... 743

Üzlettem áthelyezése... 743

Házak... 743

Vilattelkek... 743

Faragott... 19404

Pénz... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Kezes nélküli... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Pénzkölcsönt... 19404

Róza. Róza... 19404

Veszek... 19404

Épület... 19404

Ha szép bajusz... 19404

Méz... 19404

Fűzény... 19404

Sömörbetegek... 19404

Kerékpáralkatrészek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Róza. Róza... 19404

Veszek... 19404

Épület... 19404

Ha szép bajusz... 19404

Méz... 19404

Fűzény... 19404

Sömörbetegek... 19404

Kerékpáralkatrészek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Butor... 19404

Üzlettem áthelyezése... 19404

Házak... 19404

Vilattelkek... 19404

Nyomatott a Budapesti Napló körförgőjén Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám.

REGÉNY

GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY.

Irta: LAGERLÖF ZELMA

(43)

Akkor Stjárnhök Anna erősen a szívére szoritotta a kezét. Arra a téli éjszaka gondolt, amikor megesküdött, hogy vigasztalása, támasza lesz ennek a szegény embernek és erre megremegett. Hát hiábavaló volt minden az ő áldozat, olyan volt, amely nem tetszett istennek? Átokká válik hát minden?

— De hát mi kell ahhoz, hogy a fiadat gyászolhassad? — kérdezte.

— Az, hogy ne kelljen többé hinni a szememnek. Hi hihetném hogy szereted a fiamat, akkor gyászolnám a halálát.

Akkor felállt a fiatal leány lelkesült-ségtől szuszáró arcral. Lerántotta menyasszonyi fátyolát és ráterítette a sirra, levette koszoruját és koronáját és ráette a fátyolára.

— Nézd, mennyire szeretem — mondja — neki ajándékozom a koszorúmat és koronámat. Neki szentelem magamat! Sohasem leszek a másé!

Akkor felállott Uglá asszony is. Egy ideig némán állt ott; egész teste remegett, arca megnyult, de végre megjelenek a könnyek, a fájdalom könnyei.

De az én halvány barátom, a szabadtó halál, megborzongott, amikor ezeket a könnyeket meglátta. Tehát itt sem köszöntötték örömmel, tehát itt sem örültek neki szívből.

Kámzsáját mélyen az arcára huzta, lassan lecsuszott a temető faláról és eltűnt a rozskévék között.

A szárazság.

Ha holt tárgyak szeretni tudnának, ha föld és víz különbséget tudna tenni barát és ellenség között, akkor nem bánám, ha szeretnének. Szeretném, ha a gyepes föld nem érezné tehernek súlyos lépéseimet. Szeretném, ha könnyű szívvel megbocsátaná nekem, hogy miattam ekével és boronával beszélek, hogy holtestemnek megnyilik. És szeretném, hogy a hullám, amelynek fényes tükrét evezöm szétőri, épp olyan türelemmel legyen hozzám, amint az anya az ő nyugtalan gyermekéhez, amikor az ölébe mászik, nem törődve azzal, hogy selyem ünneplő ruháját összegyüri. Szeretnék barátságban lenni a tiszta levegővel, amely a két hegyek fölött reszket és a sugárzó nappal és a szép csillagokkal. Mert úgy tetszik nekem, hogy a holt tárgyak együtt éreznek és szenvednek az élőkkel. A korlátok nem is olyan nagyok számunkra, mint ahogy az emberek gondolják. Hol van a föld porának az a része, amely nem volt benne az élet körforgalmában? Nem simogatták-e valamikor, mint lágy haját az országút kavargó porát, nem áldották-e, mint jó, segít kezet? Nem keringett-e valamikor mint vér, a dobogó szíven át a keréknyomban egybegyűlt vér?

Az élet lelke ott lakik még a holt tárgyakban. Vajjon mit hall, mikor álomok nélkül szunyad? Isten hangját hallja — s vajjon az emberekét is figyeli?

Késő idők gyermekei, nem látátok-e, ha békétlenség és gyűlölet uralkodik a földön, akkor a holt tárgyak is sokat szenvednek. Akkor a hullám vad leszik a rablőtermészetű, mint valami utonálló, akkor a szántóföld is fukar, mint a zsugori. De jaj annak, akiért az erdő sóhaj és a hegyek sirnak.

Csodálatos év volt az, amelyben a lovagok uralkodtak. Ugy tetszik nekem, mintha akkor az emberek nyughatatlan-sága a holt tárgyakat is elpusztította volna. Hogyan is nevezem a járványt, amely akkor a tartományban elterjedt? Nem azt kell-e hinni, hogy a lovagok az egész vidék istenei voltak, hogy minden-

ben az ő szellemük nyilvánult? A kaland, a gondtalanság, a féktelenség szelleme.

Ha el lehetne mondani mindazt, ami abban az évben az emberek közt történt, akik a Lőt-tó partjain laktak, ámúlna a világ. Mert akkor régi szerelmek támadtak fel, de régi gyűlölségek is lángra lobbantak. Akkor mindentelérő möbő vágy lángolt fel az élet szépsége: tánc, tréfa, játék és ital iránt. Akkor megnyilvánult minden, ami a lélek mélyén rejtőzve szunyadt.

Ekebyből indult ki ez a járvány; előbb a vashámorokra és jószágokra terjeszkedett ki és igaztalan-ságba, bűnbe vitte az embereket. Egy bizonyos fokig tudtuk követni, mert néhány nagyobb jószágban az öregek megőrizték az események emlékét, de hogy másképpen terjedt tovább a nép között, arról csak keveset tudunk. Senki sem kételkedhetik azonban abban, hogy az akkori idők nyughatatlan-sága a furól-falura, konyháról-konyhára siklott. Ott ahol valami bűnnek a parázsa elrejtve pislogott, ott lángban tört ki; ott, ahol férj és feleség között valami kis szakadás leppangott, ott örvénynyé szélesedett; ott, ahol valami nagy erény vagy erős akarat rejtőzött, annak szintugy napvilágra kellett kerülnie. Mert nem minden volt roész, ami történt, csak a kor volt olyan, hogy a jó néha épp olyan károssá vált, mint a rossz. Olyan állapot volt ez, mint amikor a vihar tetőr, — mélyen az erdőbe — egyik fa a másikat dönti le, egyik fenyő a másikat rántja le magával estében, s még a cserjék is pusztulásba viszik a ledőlő faóriások.

Igen, az örütség a parasztok, a nép között is pusztított. A lelkek mindenfelé elvadtak, a fejek megzavarodtak. Sohasem zajlott a tánc olyan vígan a keresztutnál, sohasem ürültek ki olyan gyorsan a sörshordók, soha a pálinkázás annyi gabonát el nem nyelt. Sohasem volt olyan sok vendégeskedés, soha olyan rövid nem volt a távolság a gonosz szó és a késelés között.

Eros kéz bocsátotta el a gyeplőt, amikor az órnagyú Ekebyt odahagyta. Mámorosan a szabadságtól rohantak az emberek a pusztításba és a zavar megteremtésébe. Volt azért uruk és mest-rük. Szerették nagyon ezt az urat — a pálinkát.

De a nyughatatlan-ság nem maradt meg az embereknél. Minden élőlényre kiterjedt. Soha farkasok és medvék ugy még nem garázdálkodtak, soha csókák és baglyok olyan bántóan nem kiáltoztak, vagy yakmerőben nem raboltak, soha annyiszor a juhok az erdőben el nem tévedtek, soha még annyi betegség a jószág között nem pusztított.

Aki a dolgok összefüggését látni akarja, annak a városokból ki kell rándulnia a magányos erdőszéli kunyhóba. Annak éjjelén át a szülét kell érznie, vagy éjjelnappal, egy egész nyári hónapban át a hosszú tavakon kell élnie, miattal a tutajok lassan leusznak a Wenert-tó felé; akkor a természet jeleit mind megismeri és figyelembe veszi, akkor meg fogja érteni, hogyan fügnek össze a holt tárgyak az élőkkel. Akkor látni fogja, hogy a holt tárgyak békéje megbomlik, mihelyt nyugtalanság uralkodik a földön. A paraszt tudja ezt. Ilyen időkben gonosz szellemek eloltják a miléket, a sélő szétrombolja a csónakot, az emberek betegségek támadják meg és a jószágra dögvesz tör. És így történt ez abban az évben is. Soha a jégzajlás annyi kárt még nem okozott tavaszszal. Az ekebyi malom és kovácsműhely nem volt egyetlen áldozata. Kis patatok, amelyek máskor, amikor a tavasz megnövesztette az erejüket, legföljebb üres pajtákat mostak el, most egész tan-yákat rohantak meg és ragadtak el. Sohasem hallottak még arról, hogy a zivatar Jánosnap előtt annyi kárt okozott volna — Jánosnap után pedig már nyoma sem volt ennek a pusztításnak, mert akkor meg a szárazság következett.

Amíg a hosszú napok tartottak, nem volt eső. Junius közepétől szeptember

elejéig az egész vidék szatadatulnap-fényben fürdött.

Az eső nem akart esni, a föld nem akart táplálékot adni, a szél nem akart járni. Csak a napfény árult le a földre. Ah, a szép napfény, az életet fakasztó napfény — hogyan is beszélhetek az ő gonosz művéről? A napfény a szerelemhez hasonlít: ki ne ismerné rossz cselekedeteit s ki állhat elient, hogy meg ne bocsásson értük? A napfény Gösta Berlinghez hasonlít — megörvendeztet mindenkit, azért hallgat is mindenki arról a bajról, amit nekik okozott.

Az ilyen Jánosnap utáni szárazság sehol máshol nem lehet olyan részthozó, mint éppen Wermliandban. Ott azonban későn jött a tavasz. A fű még nem volt nagyon magas és nem volt nagyon gazdag. A rozsnak éppen akkor nem volt tápláléka, amikor virágozni és szemezni kezdett volna. A tavaszi vetés, amely akkoriban a legtöbb kenyeret szolgáltatata, vékony, silány kalászatok hardott negyed rétfuyi szárazon. A későn vetett répa nem is akart nőni és a krumpli sem tudott magának abból a megkövesedett földből táplálékot kiszívni.

Az ilyen esztendőkbén főtt az erdei kunyhókban megkedződik az aggodalom és a hegyekről az aggodalom lezuhodik a síkság nyugodtabb népéig.

— Isten keze keres valakit! — mondják a parasztok.

Es mindenki a mellére csap és azt mondja:

— En vagyok-e az? ... Ah, természet anyja, én vagyok-e az? En miattam marad-e el az eső? Rám haragszik-e a szigorú föld, hogy olyan kemény és száraz? Es azért árad-e az örökös napfény a maga tiszta ragyogásában naponkint, hogy az én fejembe szorjon izzó paraszt? Vagy ha nem én vagyok az, kit keres akkor isten keze?

Es miattal a rozszemek a silány kalászokban epedeznek, miattal a krumpli semmiféle táplálékot a földből magának szívni nem tud, miattal a jószág vörös szemmel, levegő után kapkodva a csaknem teljesen kiapadt kutak körül verődik össze, s miattal a szívek a bizonytalan jövőndőtől összeszorulnak, a környéken csudálatos dolgokat beszélnek.

— Az ilyen büntetés nincs ok nélkül — mondák az emberek. — Kit keres isten keze?

Augusztusban volt, egy vasárnapon. Az istentiszteletnek vége volt. A forró országuton kis csoportokban mentek az emberek. Köröskörül csak megpörköldött erdőreszeket és elromlott aratást lehetett látni. A rozsz kévében állott, de a kévék vékonyak voltak, a kalászkok pedig silányak. Gyakran megesett, hogy a száraz erdők tüzet fogtak, s amit az erdőtüz megkímélt, azt a rovarok pusztították el; a fenyők elvesztették tűleveleiket s kopot-tan állottak, mint valami lomberdő ösz-szel, a nyírták levelei kirojtozva lógtak le s erzetük közül ki volt rágya a levél.

Az aggodalmas csoportoknak volt mit beszélgetniük. Akadtak jó néhányan, akik vissza tudtak emlékezni az 1808 és 1809-iki inséges esztendőkre és az 1812-iki kemény télre, amikor a verebek megfa-gytak. Visszaemlékeztek arra, hogyan süttötek kenyeret kéregből és mikeppen szoktatták rá a teheneket, hogy mohát legeljenek.

Egy asszony próbát tett boggyóval és árpaliszttal valami újfajta kenyernek a sütésére. Megsütötte a kenyeret s kóstol-tatta az emberekkel. Búske volt a föld-fedezésére. De mindajjúk felett ugyanaz a kérdés lebegett, ott rivedezett minden-kinek a szívében, ott lebegett minden-kinek az ajkán:

— Ó uram, kit keres a te kezé? Te szigorú isten, ki vontat meg tőled az imá-dkozás és a jócselekedetek művét, hogy megfosztasz bennünket a mi szegényes kenyereinktől?

(Folytatása következik.)

Gaedicke

nem szorul kiáltó reklámra, mert **tényleg** nem létezik gyűjtőde, mely ilyen eredményeket tudna felmutatni.

A május 17. és 18-án megtartandó huzásra ajánl

Egész 12.— Fél 6.— Negyed 3.— Nyolcad sorsjegyeket 1.50 koronáért

Gaedicke bankháza

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gyógyítható a sérv?

Mindenesetre, ha jó sérvkötőt viselünk. Éppen ezért jól válogassuk meg a forrást, a honnan a sérvkötőt beszerezünk. A „Pollitzer“ által feltalált s legújabb megjavított **amerikai rendszerű**

gummi sérvkötő

— amely kizárólagos szabadalmat nyert — a leghíresebb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobb, mert dacára annak, hogy a sérvet kimoszthatatlanul visszatartja, kellemetlen nyomást nem gyakorol, úgy éjjel, mint nappal hordható. Sok esetben teljes gyógyulást vont maga után, mint számtalan köszönő irattal bizonyíthatunk.

Ára: egyoldalunak 7 és 10 frt. kétoldalunak 10 és 16 frt. Rendelésnél — amely utánvétellel s titoktartással eszközöltek — megadandó az övméret, s hogy a sérv mely oldalon van.

Pollitzer Mór és Fia
cs. és kir. kiz. szabadalmazott orvosi kötszerészsk.
Budapest, V/9. Deák Ferencz u. 10.
Legrégibb cég. Alakult 1858-ban. Árjegyzék ingyen.

Párisi különlegességek.

Párisban időzőseim alkalmával beszereztem a legújabb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nálam vásárolt cipőről évi irabbeli jótállást vállalok, hogy a felsőbőr repedése ki van zárva, ha GUZI-kenőccsel bekenel. Idő előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesen portó mentesen vagy kívánatra 1 pár elegáns cipő számít mellékelek ingyen. Nem megfelelő ki csorérok vagy a pénz visszazárunk.

Hogy mindenki meggyőződjék világhírű GUZI-kenőccsem jószágáról, mindenki ki címet velem közli, 1 tegyél GUZI-kenőccsel és több száz eredeti fényképfelvétellel ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. — Legpontosabb mérték, ha harisnyában egy papírra állva a lábaltal körvonalt lerajzoljuk.

Férfi elegáns vix fűzőcipő 3.50	Párisi divat elegáns sevró, fűzős v. gombos, selyembélés női 4.20
Férfi vix sima dupla talppal 3.20	Kivágrótt kétoslatos szalonlakk v. finom bőrcipő 2.—
Box bakancs varrott talp, elegáns 4.50	Gyermekcipő, magas, 5 évig 1.—
Férfi elegáns szalonlakk fűzős valdói sevró bőrszárral 4.50	Zergebőr, magas, gyermek, fűzős, szegszalip, 7 évig 1.50, 8-10 évig 2.—
Elegáns sevró női csipos vagy fűzős 3.20	
Férfi elegáns angol box fűzős, női 3.80	

AGULÁR IGNÁC
Budapest, VII., Kerepesi-ut 30a
a Rókus-kórház templománál szemben.

Dr. Füredi
v. kórházi főorvos, katonas-, megyei- és ker. pénztári főorvos, a Medjicie rend lovagja stb.

Titkos betegségek

impotentia, nemí és női bajok legqualifikáltabb specialitstája. Rendel: 9-4, este 7-8; Epest, IV. Váci-utca 12. Vegyi- és görcsői vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógsiker. Mérsékelt díj.

Vizmentes! Tolkönnyü!

Rurbery { Ulster 36 K.
{ Vadászöltöny 36 K.
{ Hölgygallér 52 K.

Rothberger Jakab es. és kir. udv. szállítónál Budapest, IV., Váci-utcz 6. sz. Szombaton este az üzlet 9 óráig nyitva.

KATAPHORESE

Uj gyógymód!
Főülmulthatatlan gyógyhatásu **IDEG-, NEMI-, bőr-, vérbetegségek, bujakóros (alphilis) betegségek, önfertőzés utóbjai és férfiu gyengeségi állapotok, impotentia gyökeres gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógsiker után fizethető. Elsőrendű intézet mintaszertü gyógytermeivel.**
Budapest, Teréz-körut 44. I. em.
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt nyitva egész nap. Levelekre díjtalanul válasz.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP lan PAP lan PAP lan

1 összehajtható vaságy 3 db kivéhető matraccal — 10.—	1 acél sodrony ágybetét — 5.—
1 rongge paplan — 1.80	1 tengerifü matracc — 4.50
1 prima — 2.80	1 afrique — 5.—
1 cachmir paplan — 3.40	1 löszög — 12.—
1 satin — 3.80	1 ablak köpör függöny — 3.—
1 atlasz cachmir — 4.80	1 tunis — 1.50
1 selyem atlasz paplan — 8.50	1 gyapju — 4.50
1 fodros selyem ad. papl. 13.50	2 ágy, 1 asztalterítő bouret 5.50
1 jó vászon paplan lepedő 2.—	1 nagy szobaszőnyeg — 2.50
1 ágy — 1.30	1 I. — 5.30
1 fiamell ágytakaró pokróc 2.50	1 ágyelöke I. — 0.85
1 gyapju — 5.50	1 tapestry ágyelöke — 1.50
1 jó löpökroc — 1.90	1 matr. jó fűzőszőnyeg — 4.40
1 ágy — 4.60	1 mintázott — 7.70
1 szép fal szőnyeg — 7.50	

GICHNER JÁNOS

paplan, matracc és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem telazó árak kleszeröltnek, vagy a pénz visszazárunk.

Jótállás mellett olcsón

BUTOROK

divatos **hálószobák** — 90 forint és feljebb teljes matt faragott obédők — 75 divatos szalon garnitúrák — 50 szekrónyek, ágyak, díványok, székek, asztalok, íróasztalok és minden fajta egyes **butordarabok** igen olcsón. Modern berendezések igen nagy választékban.

NAGYIMRE

lakberendezési vállalkozó
butorraktára
Váci-körut 9. szám, I. emelet, Szerecsen-utca sarok.

Ujdonság.
Villamos burgonyahámzó-gép
nagybani szükségletre.
Harff 1904. évi új modellje szerint D. R. S. A. és D. R. P. G. M.
Simplex-Progress.
Direkte a géphez kapcsolott motorral, egyenlő, forgó és változó áramok részére. Minden kontaktusnál becsatlakozható.
Hámzó 50 kiló burgonyát 30 perc alatt 20 százalékos megtakarítással.
Legolcsóbb üzem.
A motor tengelyének meghosszabbítása által, ezen motor felhasználható husvágó, késműlítő, tányértörő, cipőfűzőgépekhez is.

VILLAMOS SZŐLŐLUGASZT

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.
Erre azonban nem minden szőlőfa alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része, ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hölgyeknek alkalmas fajtákat írtetek, azok bőven ellátják házat az egész szőlőterés idején a legkifinomult muskataly és más ódes szőlőkkel.
A szőlő házában mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legkényesebb gondozással felnevelhető nem volna, ezekről más épületeknek kerteknek, kerítéseknél stb. a legremekbbs díszo anélkül, hogy legkényesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legáltalánosabb gyümölcs, mert minden évben terem.
A faját ismeretlenségére vonatkozó szinos fénynyomatú katalógus bármikor ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki címelt egy levelezőlapot tudatja.
Cím:
Ermelléki ország szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hugyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemí bajokban emertált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű **titkos betegséget** (hugycsöfolyást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat).

Meglepp az eredmény **FÉRFIU GYENGESEGNEL (IMPOTENTIA)** még öregebb egyéneknek is.

Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógszerek Rendelés délelött 9-3-ig, este 6-8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körut 12. sz.
Félelemt: bejárat a lepszónd. Külön váróterem

KISS szerencsésége **NAGY** KISS-féle Szerencsenaptár

Mindenki tegyen szerencsekisérletet a **születése- vagy nevenapja** mellett álló számmal, mely csakis **Kiss Károly és Társa** cégnél **Budapest, Erzsébet-körút 19.** kapható.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 78257	1 78256	1 67631	1 89591	1 60116	1 39887	1 78238	1 67657	1 93394	1 91920	1 64247	1 27333
2 78259	2 67630	2 39590	2 60110	2 39836	2 77295	2 67656	2 93391	2 91919	2 64246	2 37332	2 94228
3 67628	3 39588	3 60104	3 39835	3 78234	3 67505	3 93390	3 91918	3 64245	3 37331	3 94227	3 68746
4 37783	4 60099	4 33834	4 78232	4 67653	4 93384	4 64243	4 64244	4 37330	4 94226	4 68744	4 108984
5 60093	5 33833	5 78231	5 67651	5 93383	5 64242	5 91350	6 37329	5 94225	5 68743	5 108982	5 102157
6 33832	6 78230	6 67649	6 93382	6 64241	6 91349	6 37328	6 94221	6 68742	6 108981	6 102156	6 105042
7 78229	7 67648	7 93378	7 64240	7 91348	7 37326	7 94220	7 68741	7 108980	7 102155	7 106541	7 108018
8 67647	8 93376	8 64239	8 91347	8 34096	8 94217	8 68740	8 108976	8 102154	8 103040	8 108017	8 95344
9 92592	9 90426	9 91346	9 33841	9 94210	9 68738	9 108795	9 102151	9 106039	9 108016	9 95342	9 108112
10 64238	10 91345	10 33840	10 94210	10 68738	10 108795	10 102151	10 106037	10 108015	10 95342	10 108112	10 92569
11 91344	11 33839	11 94209	11 68737	11 108791	11 102148	11 106036	10 108014	11 95341	10 108108	11 92578	11 67627
12 33838	12 94207	12 68736	12 108790	12 102147	12 106034	12 108013	12 95340	12 108106	12 92576	12 67626	12 78250
13 94204	13 68017	13 108789	13 102147	13 106033	13 108012	13 95339	13 108105	13 92498	13 67625	13 78249	13 64231
14 68016	14 108788	14 102146	14 106032	14 108011	14 95338	14 108104	14 92496	14 67624	14 78248	14 64230	14 92578
15 108781	15 102139	15 106031	15 108010	15 95337	15 108102	15 92495	15 67623	15 78247	15 64229	15 92576	15 68015
16 102103	16 106030	16 108009	16 95336	16 108100	16 92490	16 67622	16 78246	16 63475	16 92499	16 68014	16 64244
17 106029	17 108007	17 95335	17 108099	17 92489	17 67323	17 78245	17 63474	17 92498	17 68013	17 64243	17 79348
18 108006	18 85334	18 108005	18 92488	18 67322	18 78244	18 51477	18 92497	18 68012	18 64242	18 79347	18 21374
19 95333	19 108004	19 67321	19 78243	19 39600	19 92496	19 92496	19 63011	19 64241	19 79345	19 20573	19 60088
20 108093	20 78242	20 67318	20 78242	20 39599	20 92495	20 68010	20 64240	20 79344	20 20572	20 60996	20 90437
21 78240	21 67317	21 78241	21 39597	21 92494	21 68009	21 64239	21 79343	21 20571	21 60085	21 90435	21 64605
22 67304	22 78240	22 39595	22 92493	22 68008	22 64237	22 79342	22 20570	22 60084	22 90434	22 64604	22 91933
23 78239	23 39594	23 92490	23 68007	23 64238	23 79341	23 20569	23 60082	23 90433	23 64601	23 78256	23 93658
24 39593	24 92489	24 68006	24 64236	24 79340	24 20568	24 60081	24 90432	24 64230	24 78255	24 91932	24 95550
25 92488	25 68003	25 64235	25 79339	25 20566	25 60080	25 90431	25 64249	25 78253	25 91926	25 93655	25 102134
26 68002	26 64233	26 79338	26 20565	26 60079	26 90430	26 64248	26 78252	26 91925	26 93654	26 95349	26 106047
27 64232	27 79337	27 20564	27 60078	27 90429	27 64247	27 78249	27 91924	27 93653	27 95348	27 102128	27 108040
28 79336	28 20563	28 60076	28 90428	28 64246	28 78248	28 91923	28 93652	28 95347	28 102124	28 106046	28 106048
29 20554	29 53399	29 90427	29 64245	29 78245	29 91922	29 93651	29 95346	29 102118	29 106045	29 108039	29 94232
30 53398	30 64244	30 78244	30 91921	30 93398	30 95345	30 102116	30 106044	30 108038	30 94230	30 102137	30 108041
31 90425	31 78243	31 93396	31 95344	31 102108	31 106043	31 108037	31 94229	31 108037	31 94229	31 108041	31 108041

A szives megrendeléseket postafordulattal — de legkésőbb 8 napon belül — kérjük, hogy a kívánt szám időközben el ne adassék.

Ugy mint eddig, ezután is a Kiss Károly és Társa cég ezen lapon minden húzás után és az utolsó osztály folyamán, minden húzásnap után fogja vevőinek összes nyereményekkel kihuzott sorsjegyeit leközzöltetni úgy, hogy e lap minden olvasója, ki egyuttal üzletfele is a KISS-féle bankháznak, ezen lap után nyerhet azonnal értesülést sorsjegyeiről. — Vegyen tehát szerencsesorsjegyeket csakis a KISS-féle bankházban, mert

KISS szerencsésége **NAGY**.

A XIV. osztálysorsjáték első osztályának húzása már május 17. és 18-án lesz.

Az I. osztály sorsjegyek árai:

Egy nyolcad sorsjegy ára 1 kor. 50 fill.
Egy negyed " " 3 " " — " "
Egy fél " " 6 " " — " "
Egy egész " " 12 " " — " "

Kiss Károly és Társa
a magy. kir. osztálysorsjáték
főelárúsi helye.

Központ: **Erzsébet-körút 19.** Telefon **436.**

Fiékok:

Ferenciek-tere 3. Telefon **20-25.**

Andrássy-ut 92. Telefon **91-50.**

Sürgöny-cím: **Karkis, Budapest.**

Legszerencsésőbb
sorsjátéküzlet az országban!

Tessék levágni és címünkre beküldeni.

Megrendelés.

Kiss Károly és Tsa Bankháza
Budapest,
Erzsébet-körút 19.

Sziveskedjék nekem a XIV. sorsjáték 1. osztályára sorsjegyet, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát kor fillért { mellékelten bélyegeken küldöm, egyidejűleg postautalványon küldöm, kérem utánvételezni, a sorsjegy vétele után befizetési lap után fogom küldeni.

(A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni.)

Név és foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

Lakhely, utca, házszám: _____

Utolsó posta: _____

B. N.

